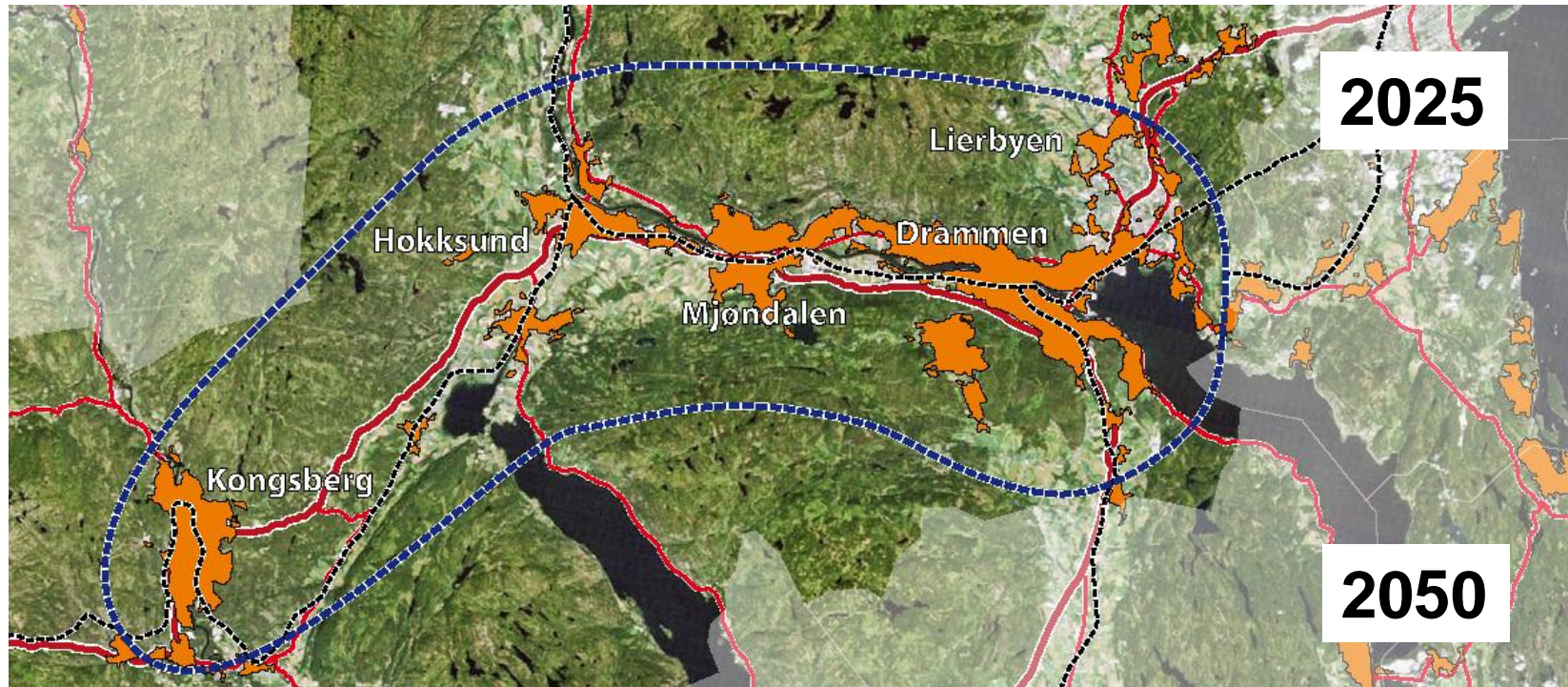

Kunnskapsbasert plansamarbeid for å møte felles utfordringer innen areal, transport og klima

Basert på rapport fra Transportøkonomisk institutt, okt 2009

Jomar Lygre Langeland, byplansjef
Bystyrekomite byutvikling og kultur, 10. nov 2009

Innholdet i TØI-rapporten:

1. Innledning
2. Mål og strategier for Buskerudbyen
3. Kunnskapsgrunnlaget
4. Et ideelt areal- og transportkonsept for Buskerudbyen
5. Dagens situasjon og planer
6. Noen sentrale utfordringer
7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

1. Innledning

- **Forskningsbasert kunnskapsgrunnlag** – byggestener for senere planlegging

1. Innledning

- **Forskningsbasert kunnskapsgrunnlag** – byggestener for senere planlegging
- Faglig innspill – **et ideelt areal- og transportkonsept**
  - Eget spesialtema; **aktuelle regionale kollektivtransportkonsept**

1. Innledning

- **Forskningsbasert kunnskapsgrunnlag** – byggestener for senere planlegging
- Faglig innspill – **et ideelt areal- og transportkonsept**
  - Eget spesialtema; **aktuelle regionale kollektivtransportkonsept**
- Basert på eksisterende situasjon - peke ut noen **aktuelle problemstillinger** og gi innspill til **videre utrednings- og planarbeid**

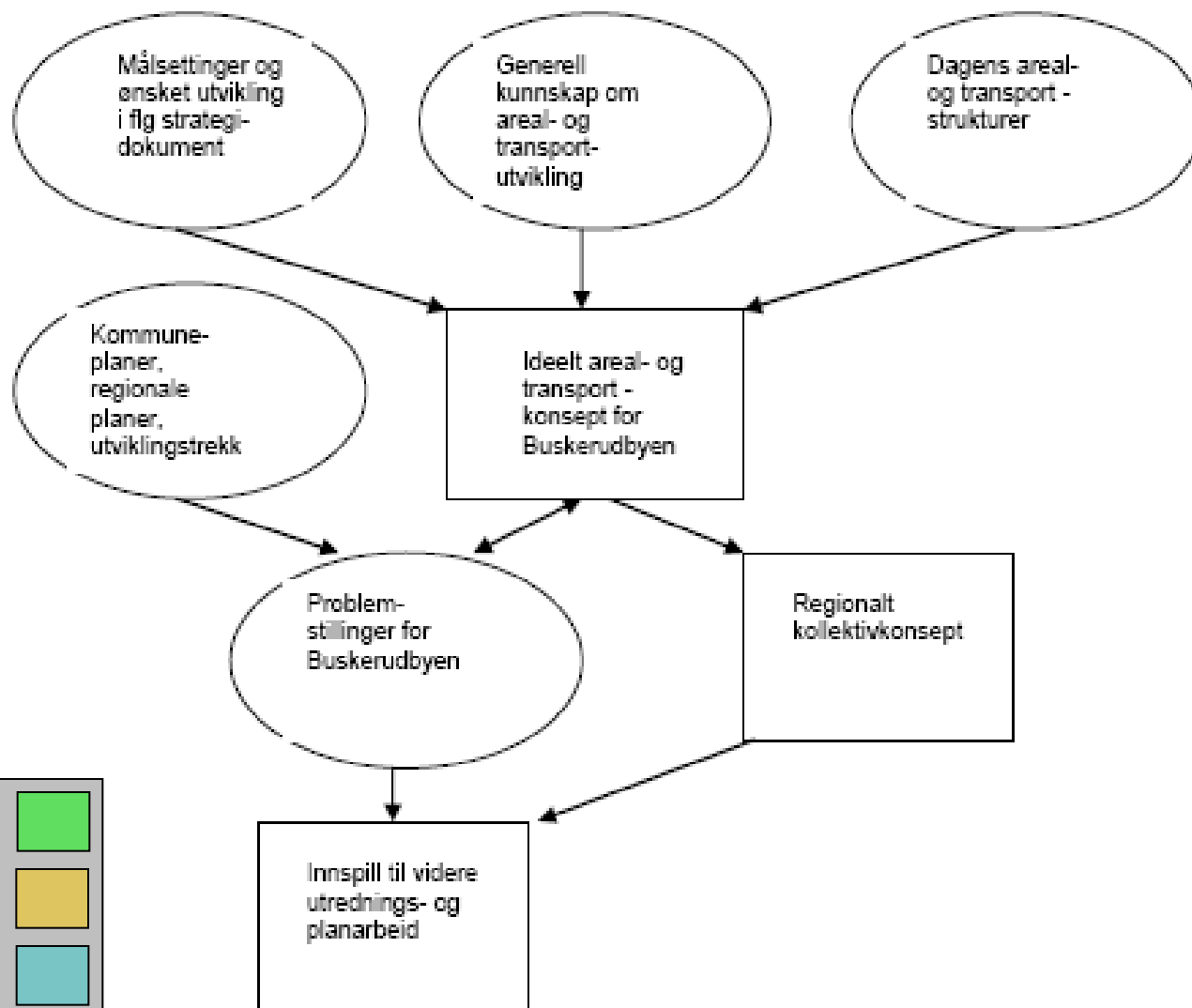

1. Innledning

- **Forskningsbasert kunnskapsgrunnlag** – byggestener for senere planlegging
- Faglig innspill – **et ideelt areal- og transportkonsept**
  - Eget spesialtema; **aktuelle regionale kollektivtransportkonsept**
- Basert på eksisterende situasjon - peke ut noen **aktuelle problemstillinger** og gi innspill til **videre utrednings- og planarbeid**
- **Mulighetsrommet for framtidig utvikling** – planen som vi selv skal lage for Buskerudbyen – i spennet mellom det faglige innspillet og dagens situasjon og planer

1. Innledning

Forutsetninger

TØI-opdrag

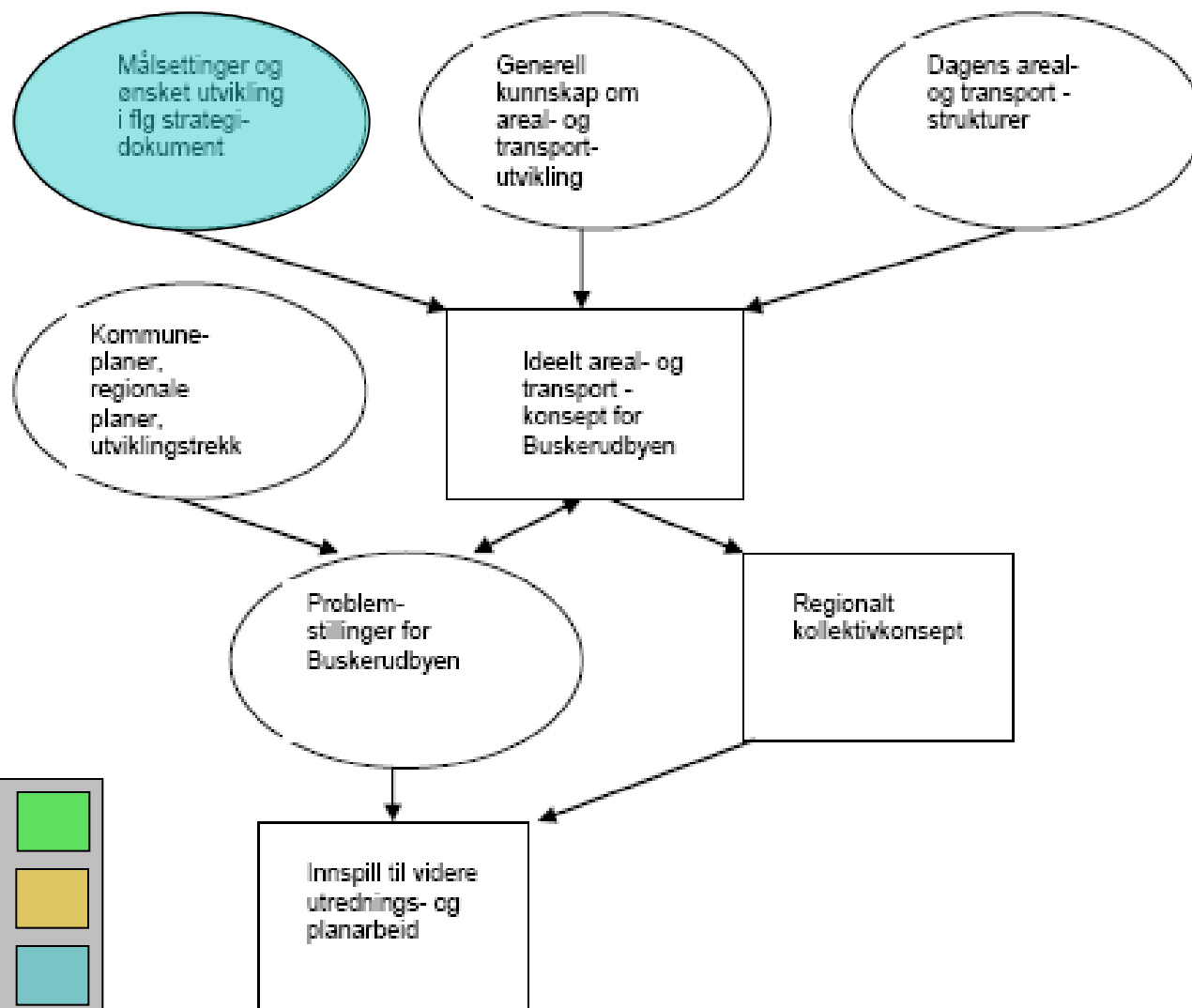

Buskerudbyen

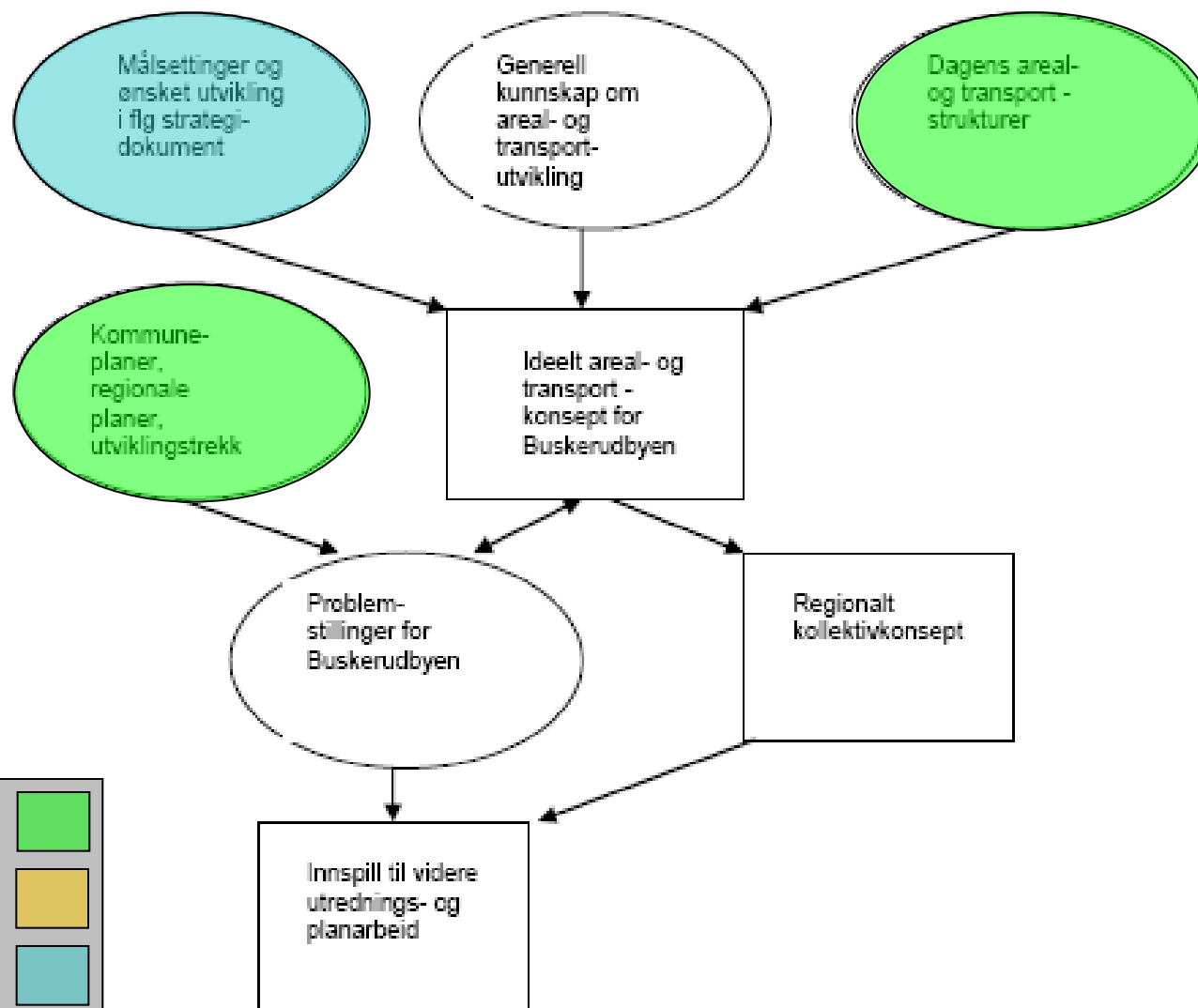

1. Innledning

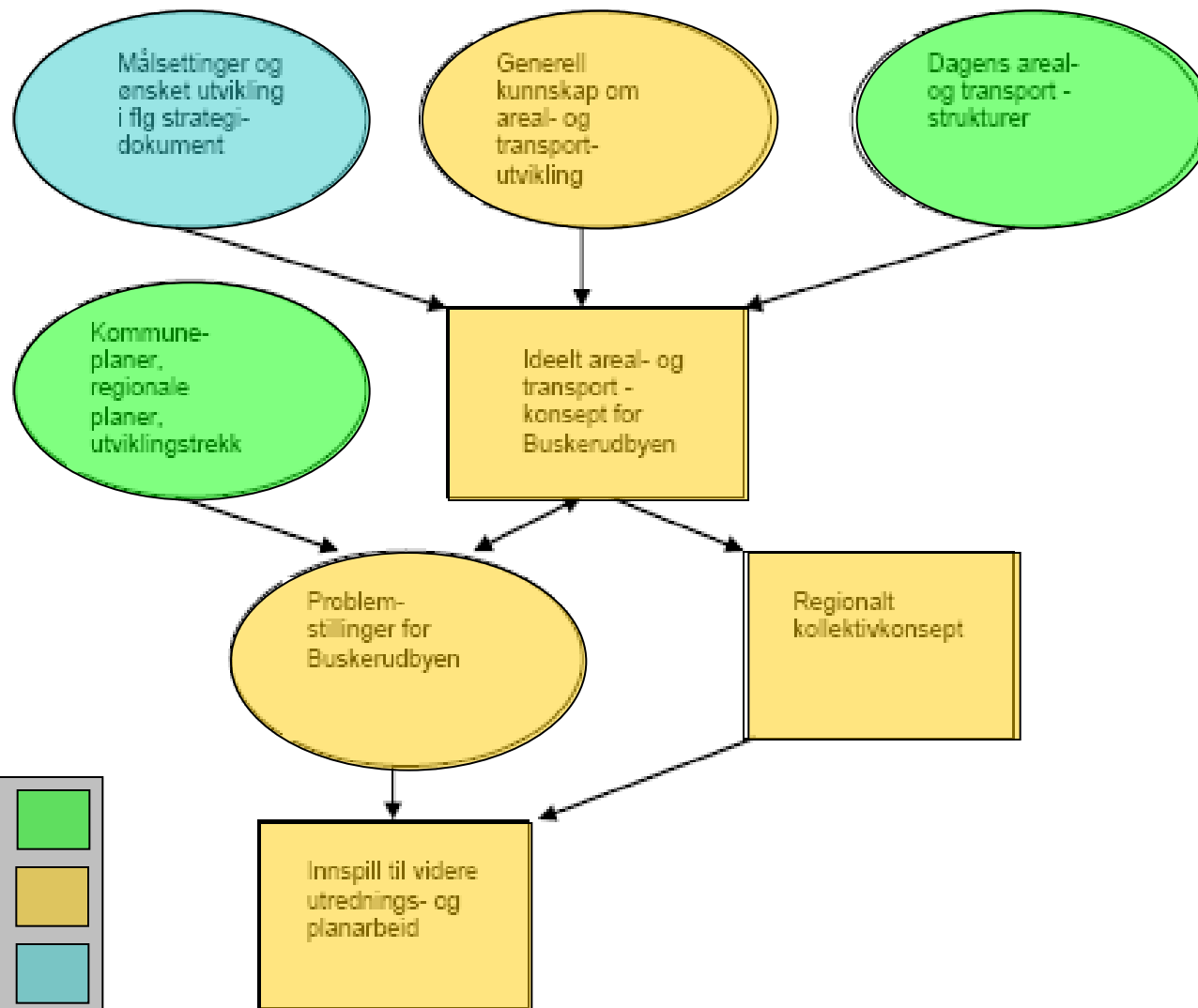

1. Innledning

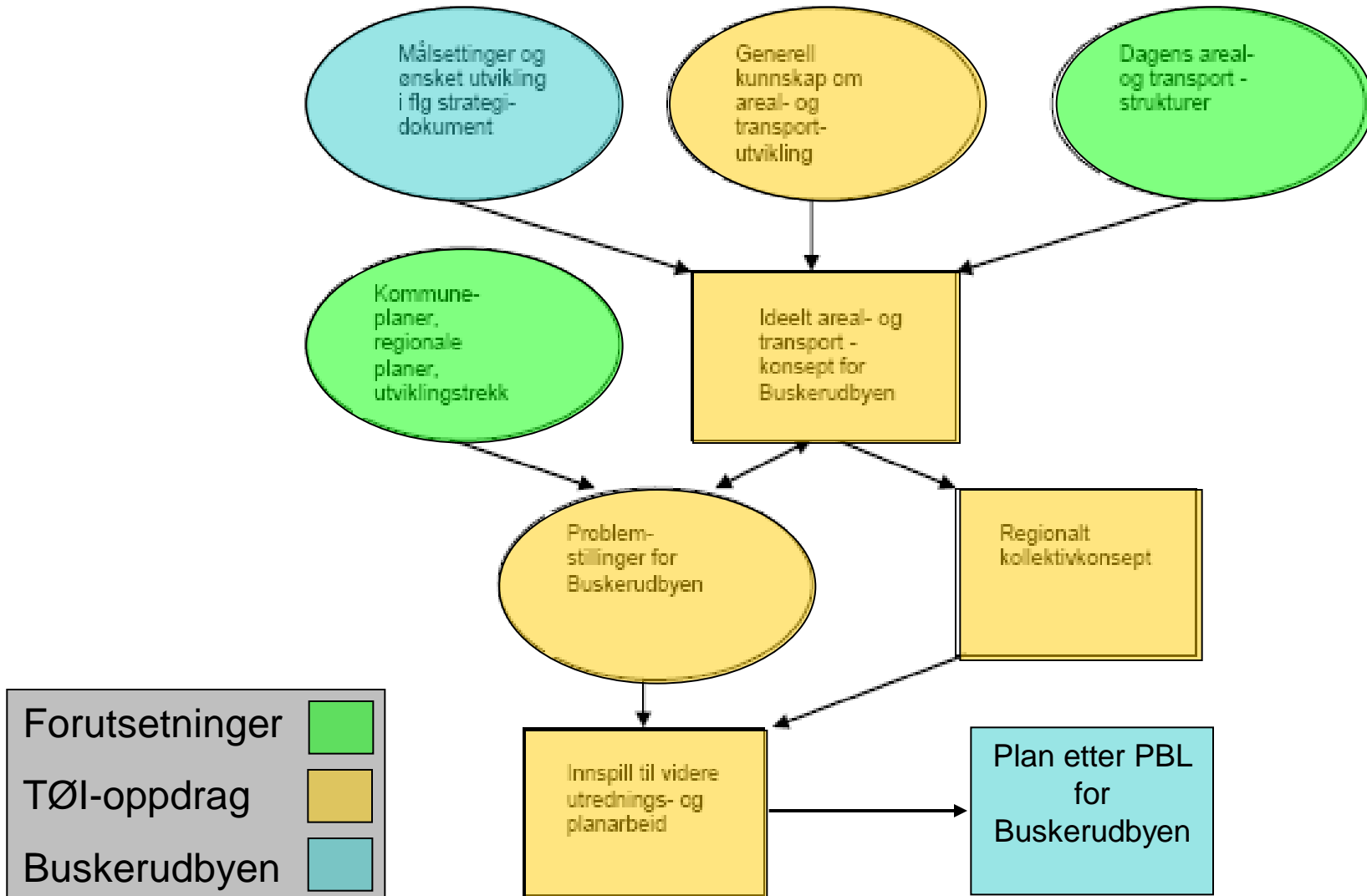

1. Innledning

1. Innledning

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

Våre mål:

- Buskerudbyen skal være et **bærekraftig og konkurransedyktig byområde** i Norge og et ledende byområde for reduksjon av klimagassutslipp fra transportsektoren.
- **Utbyggingsmønsteret** skal være **klimavennlig og arealeffektivt** basert på prinsipper om en flerkjernet utvikling i knutepunkter langs jernbanen og kollektivsystemet med bevaring av overordnet grønnstruktur.
- **Transportsystemet** skal på en **rasjonell måte**, både for personer og gods, knytte det flerkjernede byområdet sammen, til resten av Oslo-området og utlandet. Det **klimavennlige** transportsystemet skal være effektivt både for innbyggere og næringsliv, miljøvennlig med **kollektivtransport** som grunnstamme, med tilgjengelighet for alle og med lavest mulig behov for biltransport.

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

Våre strategier:

- Det skal legges til rette for **livskraftige byer og småbyer** i alle kommunene som urbane regionale knutepunkter / sentra.
- Vekstkraften i Drammen og Kongsberg skal utnyttes til det beste for hele Buskerudbyen. Slik **balansert vekst** bør blant annet kunne skje ved en bolig- og arbeidsintensiv næringsutvikling knyttet til **knutepunkter** langs jernbanen.
- Utbyggingsmønsteret skal ta utgangspunkt i et godt **kollektivtilbud** med kvalitet og fremkommelighet som kan konkurrere med bilen.
- Et **godt sykkelveinett** skal bidra til økt sykkelbruk og et miljøvennlig transportalternativ, også kombinert med kollektivtransport.
- Utvikle et **effektivt og klimavennlig transportsystem for gods- og næringstransport**. Her inngår at Drammen havn skal utnyttes som et virkemiddel til bærekraftig verdiskaping for hele byregionen.
- **Effektivisere hver enkelt transportform**, og samtidig bedre sammenkoblingen mellom transportformene.

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

TØIs forståelse og sammenfatning av våre mål og strategier. Dvs hvilken areal- og transportutvikling kan bidra til:

- Å **reducere bilavhengighet og biltrafikkmengder**, og dermed redusere klimagassutslipp fra transport (i en region som samtidig vokser i antall innbyggere).
- Å bidra til **god fremkommelighet** for næringslivets transporter .
- Å muliggjøre mer **attraktiv by- og tettstedsutvikling**.

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

Hva er et attraktivt tettsted slik TØI ser det?

I mindre byer og tettsteder er det en utfordring å skape nok konsentrasjon av aktiviteter og mennesker til at man har et "levende" sentrum over store deler av døgnet.

Oppskriften for å oppnå dette er å konsentrere arbeidsplasser, handel, kulturaktiviteter, offentlig virksomhet, fritidsaktiviteter og andre aktiviteter i senteret, og å lokalisere boliger i eller i direkte tilknytning til senteret.

På denne måten oppnår man størst mulig kundegrunnlag og størst muligheter for at høyere ordens funksjoner skal kunne overleve i senteret.

Fortetting og "riktig lokalisering", fremfor spredt og ustrukturert arealutvikling, bidrar nettopp til slik økt konsentrasjon og aktivitet i sentrum av byene og tettstedene.

Dette muliggjør utvikling av de fysiske byrommene til mer attraktive og interessante møteplasser, og til utvikling av livskraftige byer og småbyer.

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

Et mulighetsrom for befolkningsvekst 2025 og 2050:

Tabell 7: Valgt mulighetsrom for befolkningsvekst og befolkningsmengde i 2025 og 2050.

Kommune	Folketall 2009	Vekst 2009-2025	Folketall 2025	Vekst 2009-2050	Folketall 2050
Lier	23 029	3 097 - 6 194	26 126 - 29 223	9 686 - 19 372	32 715 - 42 401
Drammen	61 198	8 230 - 16 461	69 428 - 77 659	25 741 - 51 482	86 939 - 112 680
Nedre Eiker	22 425	1 935 - 3 870	24 360 - 26 295	5 648 - 11 296	28 073 - 33 721
Øvre Eiker	16 350	1 410 - 2 821	17 760 - 19 171	4 118 - 8 236	20 468 - 24 586
Kongsberg	24 272	3 264 - 6 528	27 536 - 30 800	10 209 - 20 418	34 481 - 44 690
Sum	147 274	17 937 - 35 874	165 211 - 183 148	55 402 - 110 804	202 676 - 258 078

2. Mål og strategier for Buskerudbyen

Dagens pendlingsmatrise:

Tabell 9: Pendlingsstrømmer i Buskerudbyen per 4.kvartal 2007 (SSB 2009b). Tabellen viser andel av de sysselsatte i hver kommune som arbeider i de forskjellige kommunene.

	Arbeidsstedskommune						Oslo	Asker/ Bærum	Annet
	Drammen	Kongsberg	Øvre Eiker	Nedre Eiker	Lier				
Bostedskommune									
Drammen	56 %	1 %	1 %	3 %	8 %	13 %	9 %	8 %	
Kongsberg	3 %	81 %	1 %	1 %	1 %	3 %	1 %	8 %	
Øvre Eiker	18 %	9 %	42 %	10 %	4 %	5 %	3 %	9 %	
Nedre Eiker	32 %	2 %	6 %	33 %	7 %	8 %	5 %	7 %	
Lier	19 %	1 %	0 %	1 %	37 %	15 %	19 %	8 %	
Buskerudbyen	33 %	16 %	6 %	8 %	11 %	10 %	8 %	8 %	

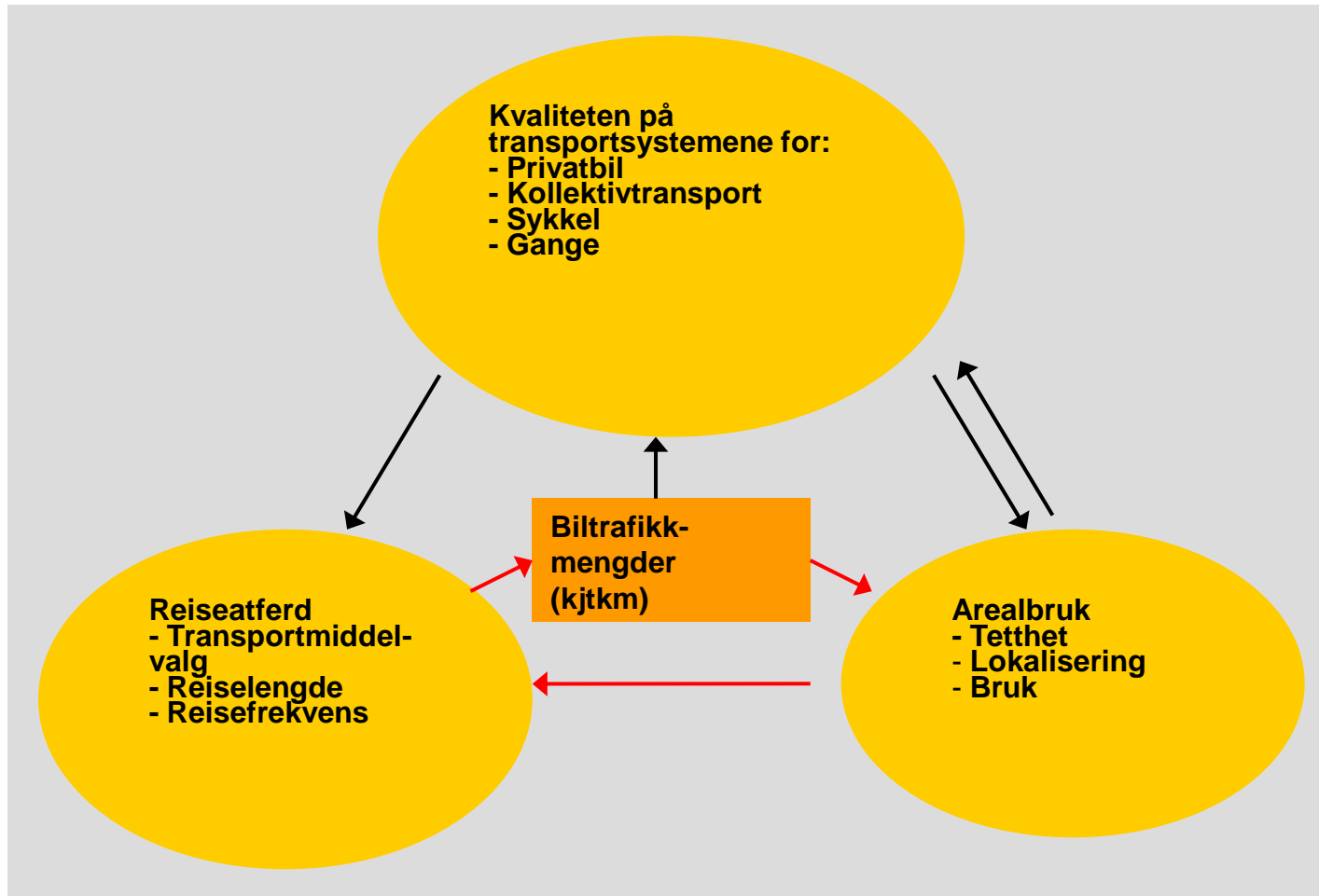
3. Kunnskapsgrunnlaget

TØI: Samordnet areal- og transportutvikling er svaret !

- **Arealbruken** må styres mot **fortetting** og mot transport- og arealbesparende lokalisering av funksjoner
- **Kollektivtilbudet** må bedres
- Det må legges bedre til rette for **gang- og sykkeltrafikken**
- **Restriktive virkemidler** mot biltrafikken må tas i bruk, både fysiske (veikapasitet, parkering) og økonomiske
- Vi må gjøre alt dette, **samtidig**

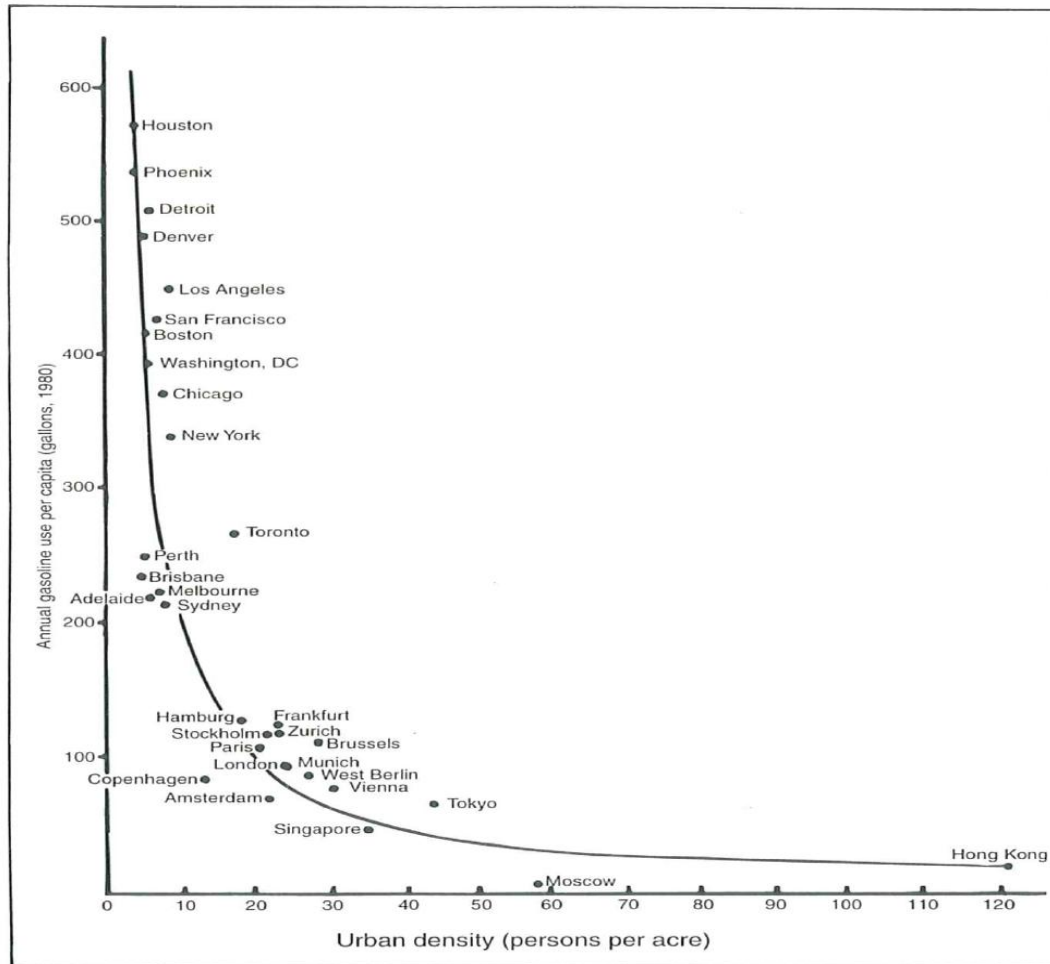
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger areal, transport, reiseatferd og trafikkmengder

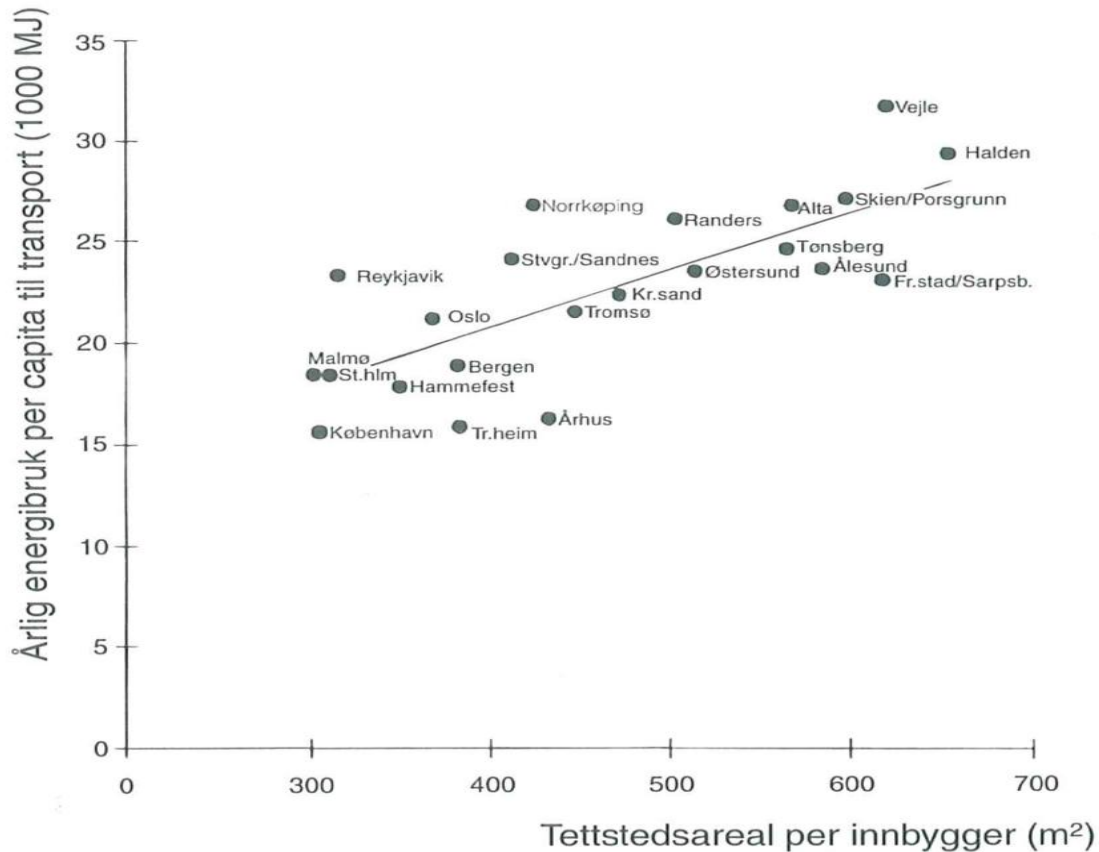
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom tetthet og energibruk til transport
Newman og Kenworthy (1989)

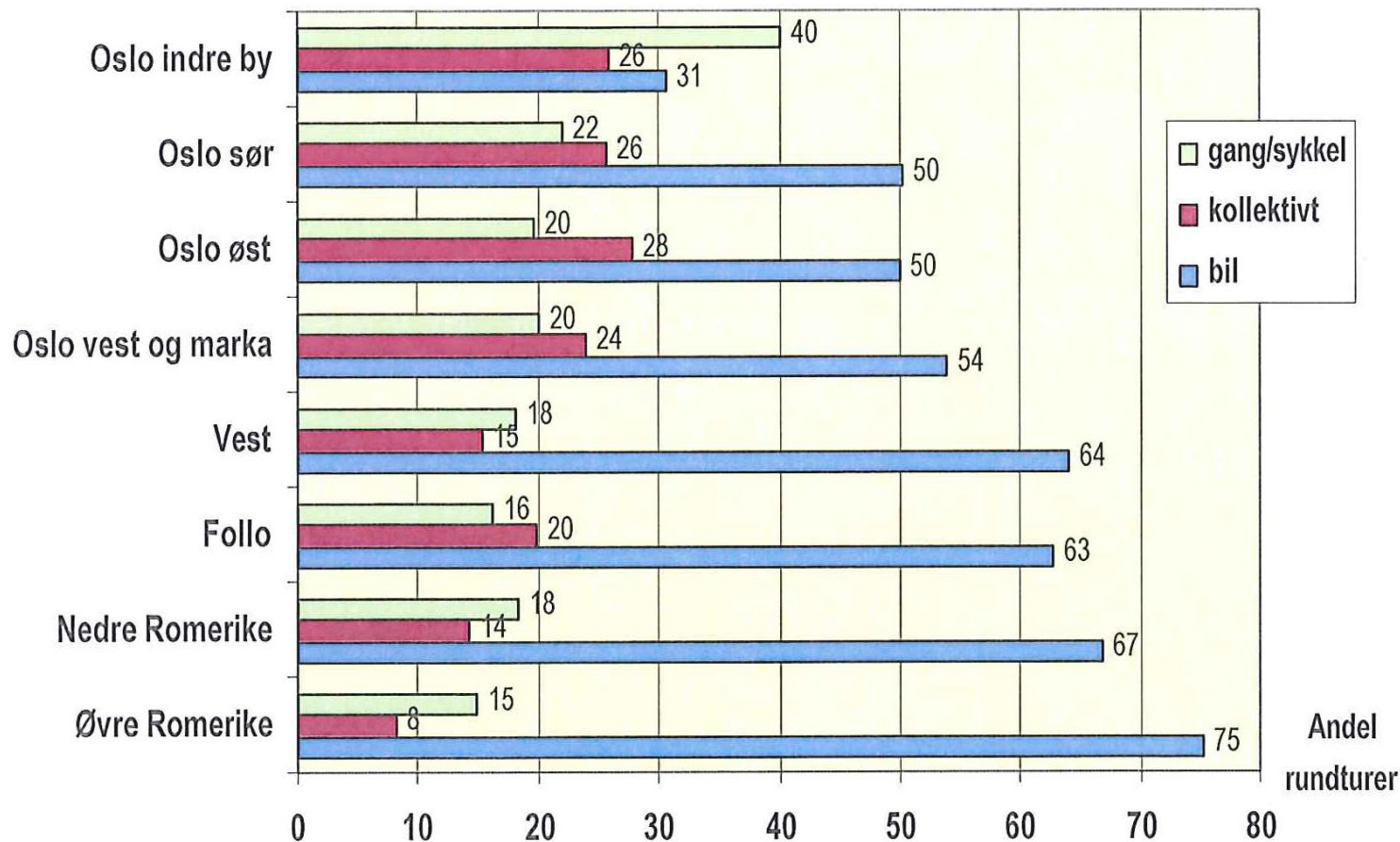
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom tetthet og energibruk til transport
Næss (1997)

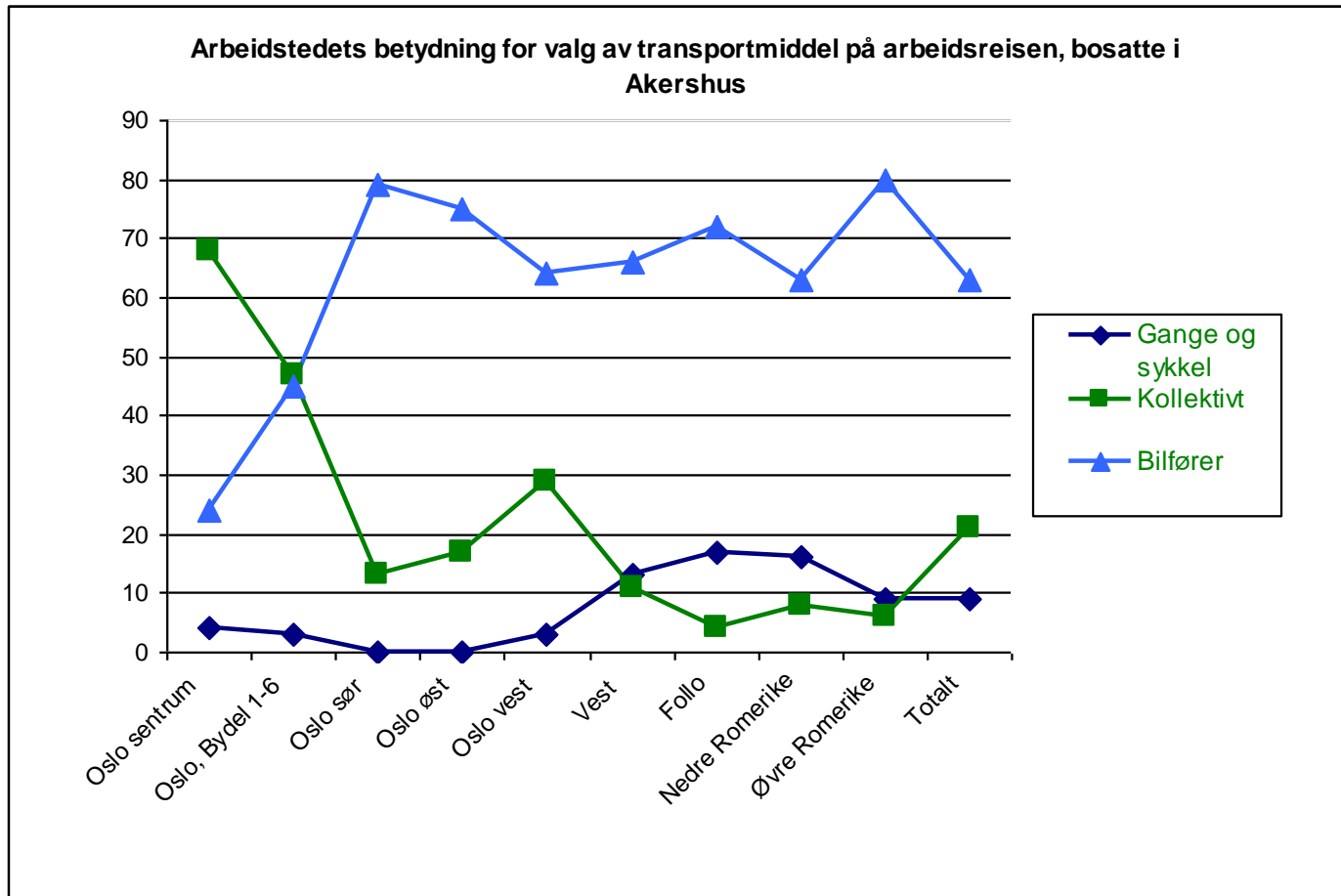

3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom bosted og transportmiddelvalg
 PROSAM rapport nr 100. Oslo Sporveier (2003).

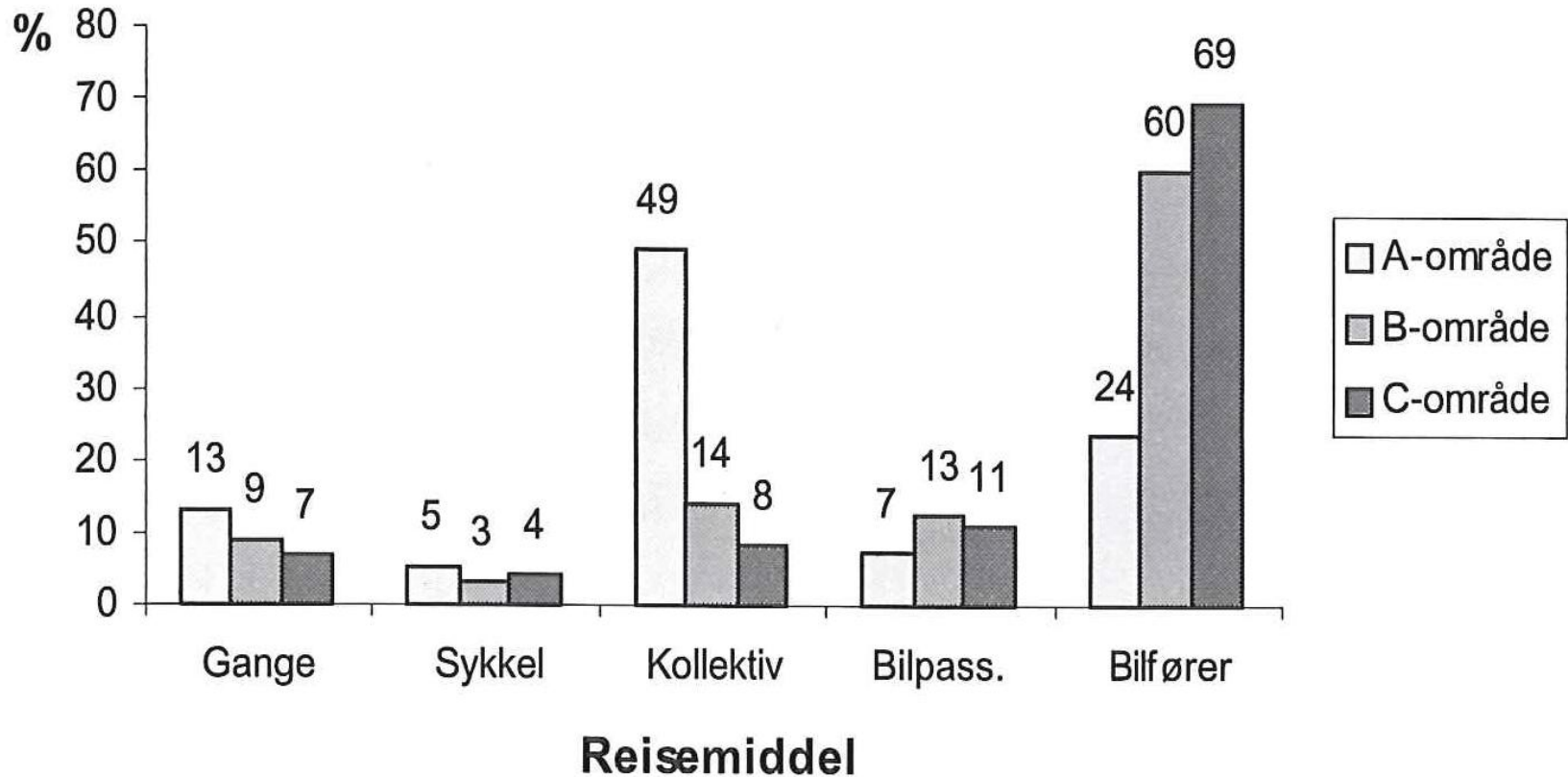
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom arbeidssted og transportmiddelvalg på arbeidsreisen
 PROSAM rapport nr 100. Oslo Sporveier (2003).

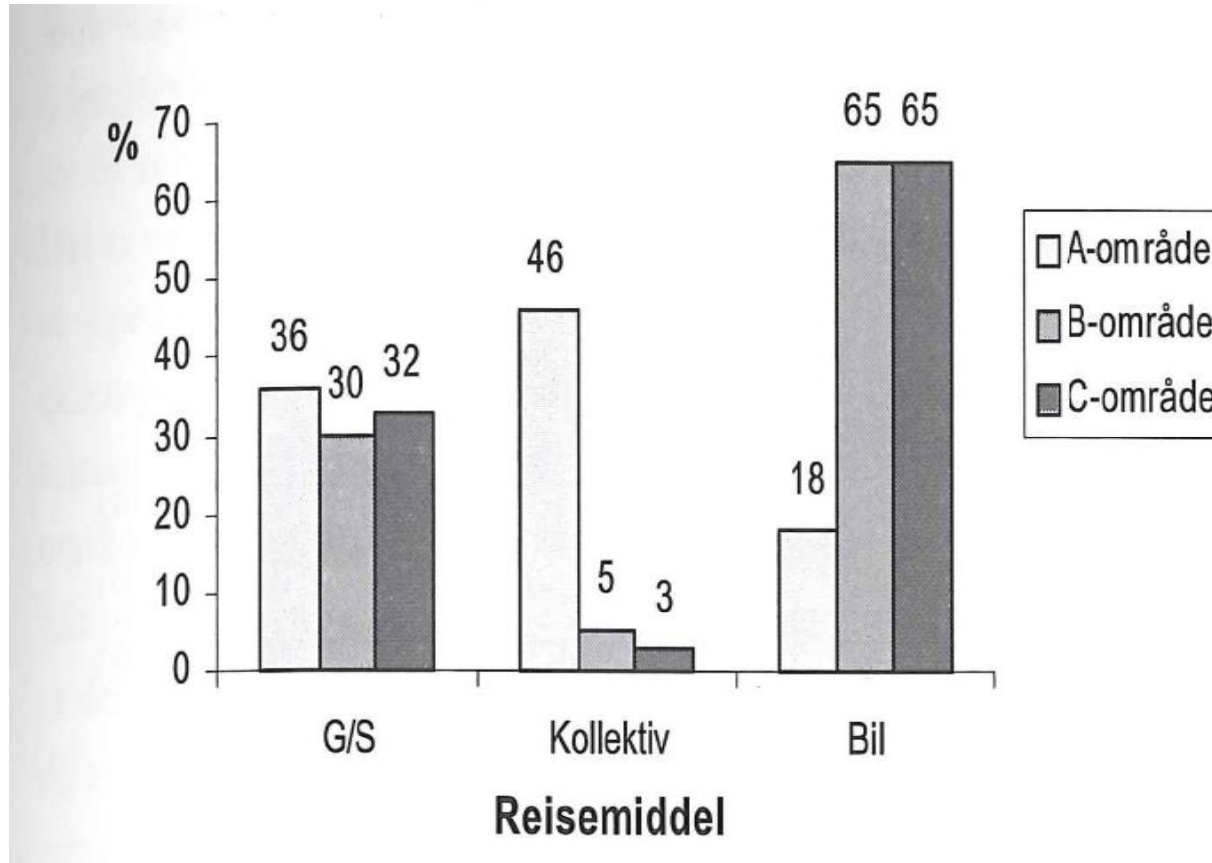
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom arbeidssted og transportmiddelvalg på arbeidsreisen i Trondheim. Strømmen (2001).

3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom handlested og transportmiddelvalg på handlereisen i Trondheim. Strømmen (2001).

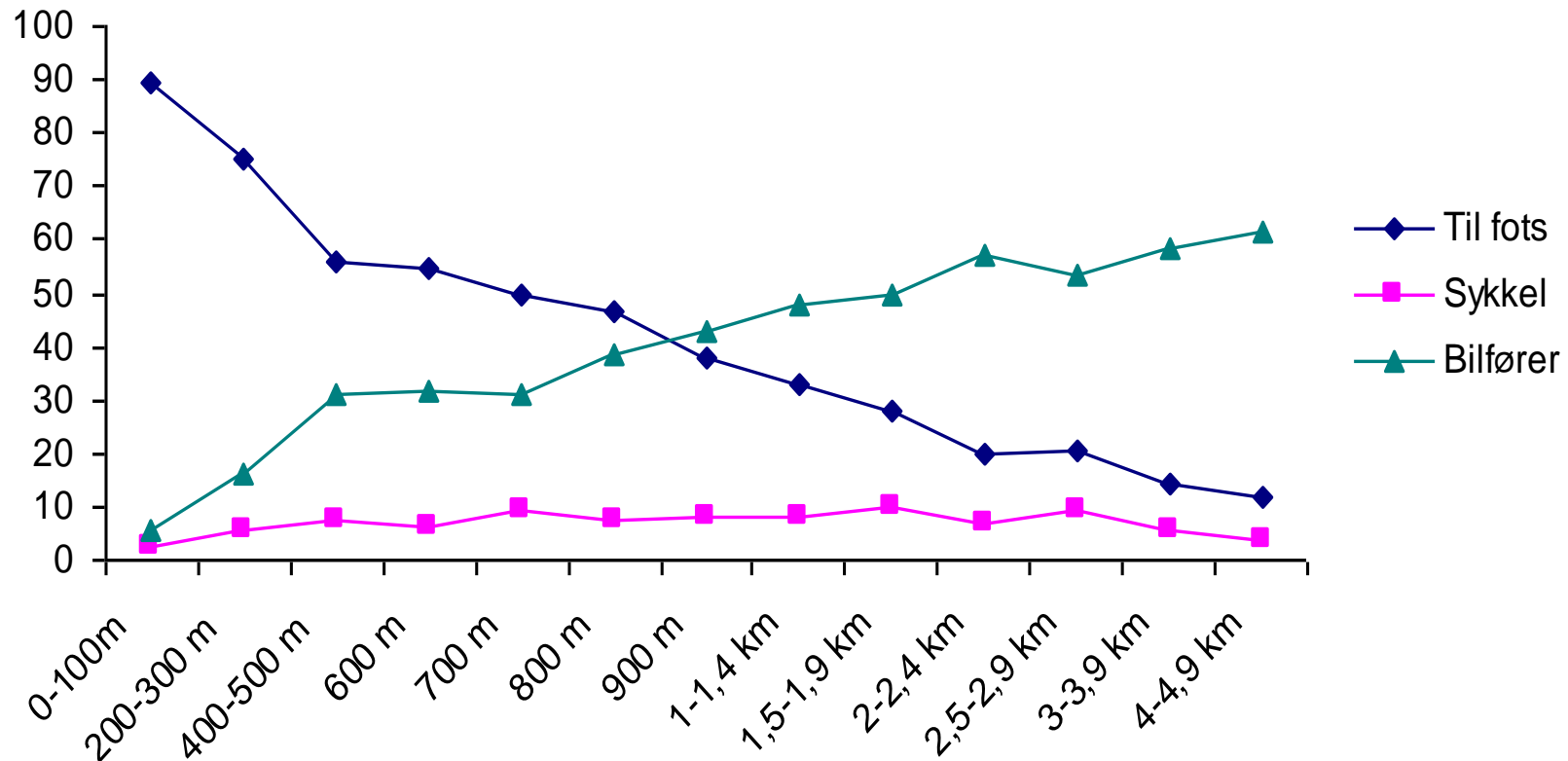
3. Kunnskapsgrunnlaget

TØIs konklusjon mht arealutvikling:

- Må skje som **fortetting** og ved **riktig lokalisering** (rett virksomhet på rett sted)

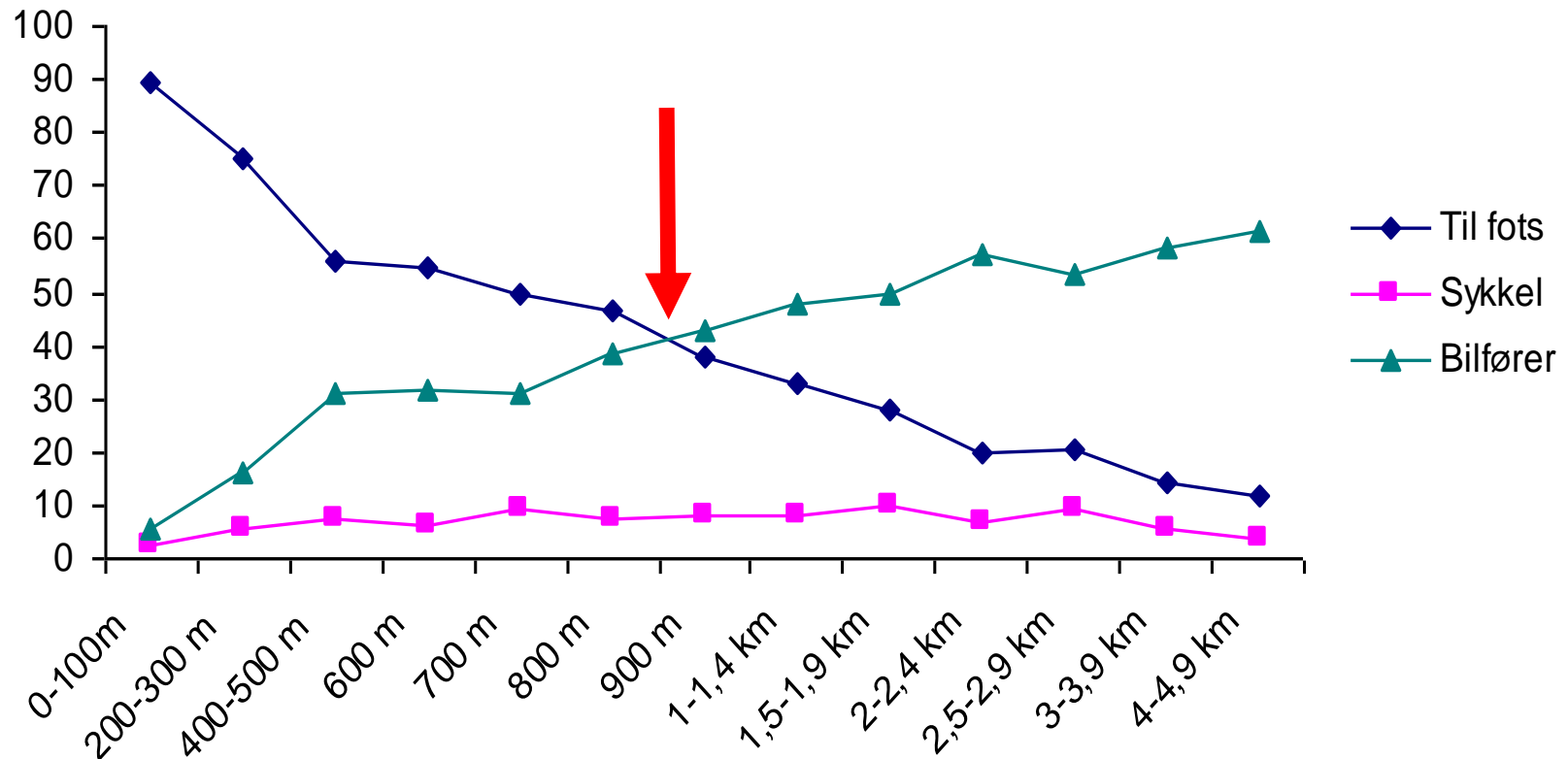
3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom transportmiddelvalg og lengde på reisen Vågane (2006).

3. Kunnskapsgrunnlaget

Sammenhenger mellom transportmiddelvalg og lengde på reisen Vågane (2006).

3. Kunnskapsgrunnlaget

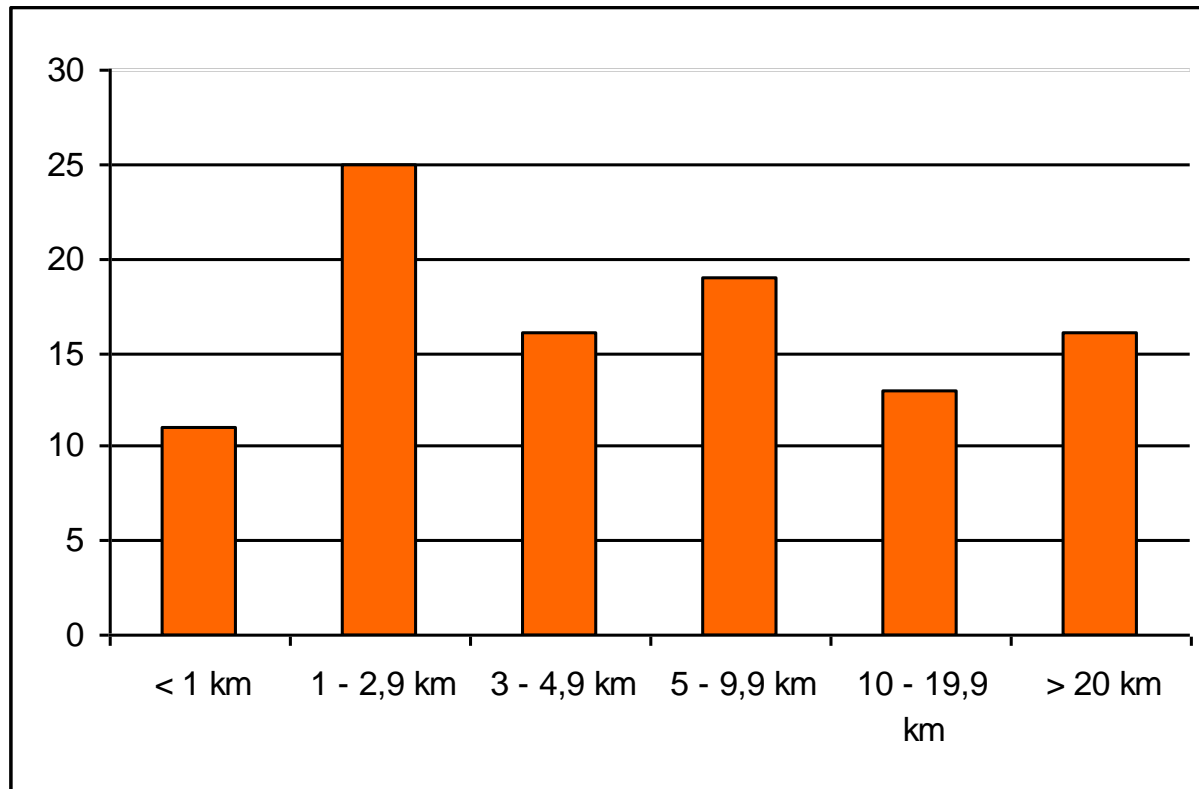
Tabell 4: Empiriske data og normative antakelser om gjennomsnittlige og akseptable gangavstander til kollektivholdeplass.

Gangavstand	Empiri eller antakelse	Transportmiddel	Område
300-500 m ⁶	Antakelse	Buss eller bybane	Nord-Jæren
600 m ⁷	Antakelse	Buss	Oslo
400 m (gange) og 800 m (sykkel) ⁸	Antakelse	Buss	Asker og Bærum
400 m ⁹	Antakelse	Kollektiv	Gjennomsnitt for mellomstore
800 m ¹⁰	Antakelse	Bybane	Grenland
230 m ¹¹	Empiri	Buss	Osloregionen
215 m ¹²	Empiri	Trikk	Osloregionen
345 m ¹³	Empiri	T-bane	Osloregionen
390 m ¹⁴	Empiri	Tog	Osloregionen
413 m ¹⁵	Empiri	"Kollektivtrafikk"	Drammens-området
380 m ¹⁶	Empiri	Buss linje 20 og 21	Oslo

Hva er akseptabel gangavstand til kollektivmiddel?

3. Kunnskapsgrunnlaget

Reiselengder i Drammensområdet.

3. Kunnskapsgrunnlaget

TØIs konklusjoner:

- **Reiser lengre enn 1 km** er som oftest bilreiser
- **Gangavstand til og fra** kollektivmiddel bør ikke overstige 300 meter til målpunkt (arbeidsplass, handlested etc.) eller 5-600 meter fra bolig
- Det er i hovedsak de **lengre reisene som er kollektivreiser**

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

All ny **areal- og besøksintensiv handels-, service- og næringsutvikling** bør foregå i eller i direkte tilknytning til de regionale knutepunktene/ sentrene, innen en maksimal radius fra jernbanestasjon på **300 meter** (unntak handel som betjener boligområdene)

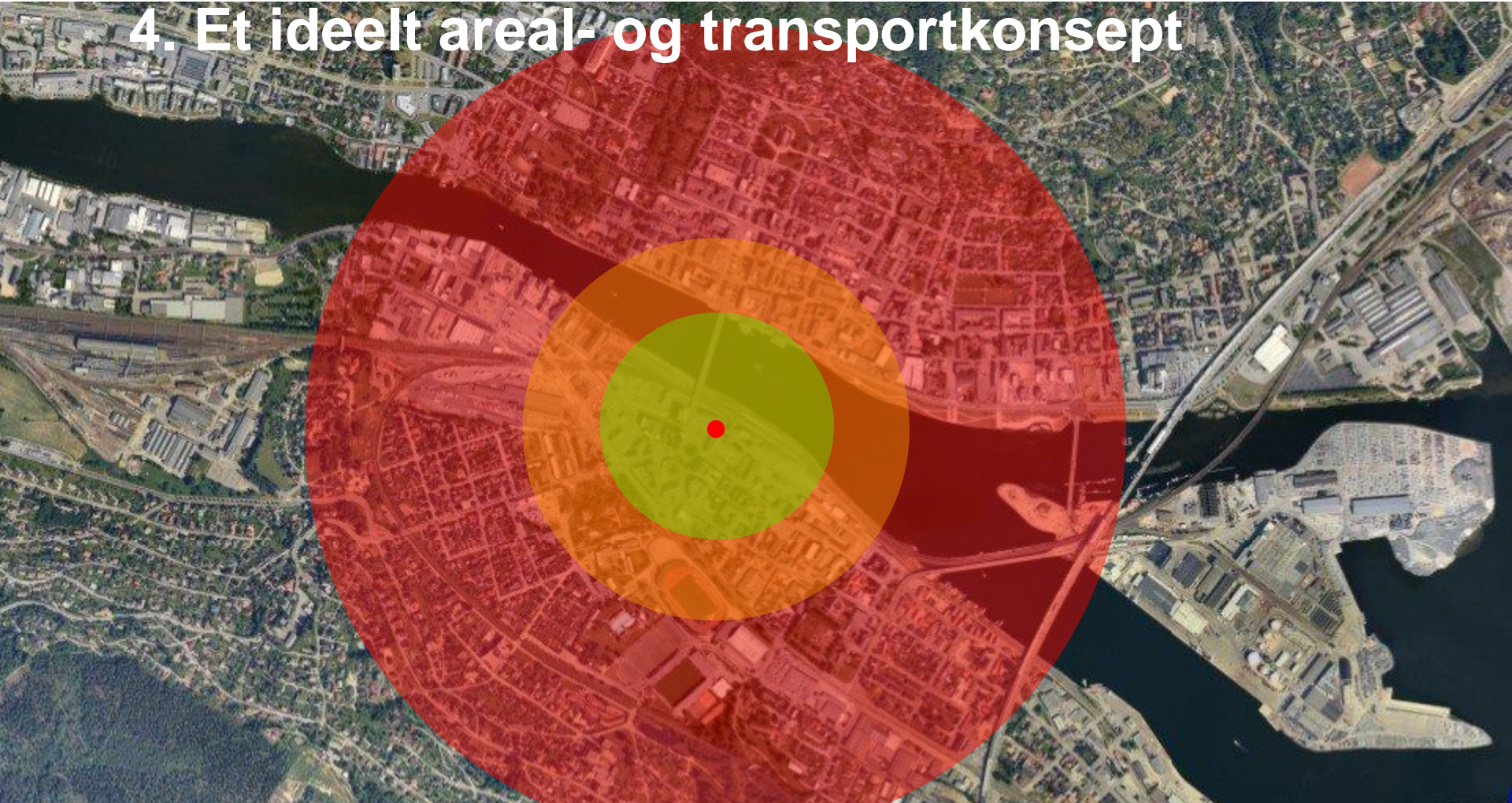

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

All ny **boligbygging** bør skje i direkte tilknytning til de regionale knutepunktene/
sentrene, primært innenfor en sone på 500 meter fra jernbanestasjon, sekundært
innen en sone på **1 km**

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

All ny **boligbygging** bør skje i direkte tilknytning til de regionale knutepunktene/sentrene, primært innenfor en sone på 500 meter fra jernbanestasjon, sekundært innen en sone på **1 km**

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Eksisterende hovedknutepunkter langs jernbanen. I disse kommunene bør utviklingen skje her.

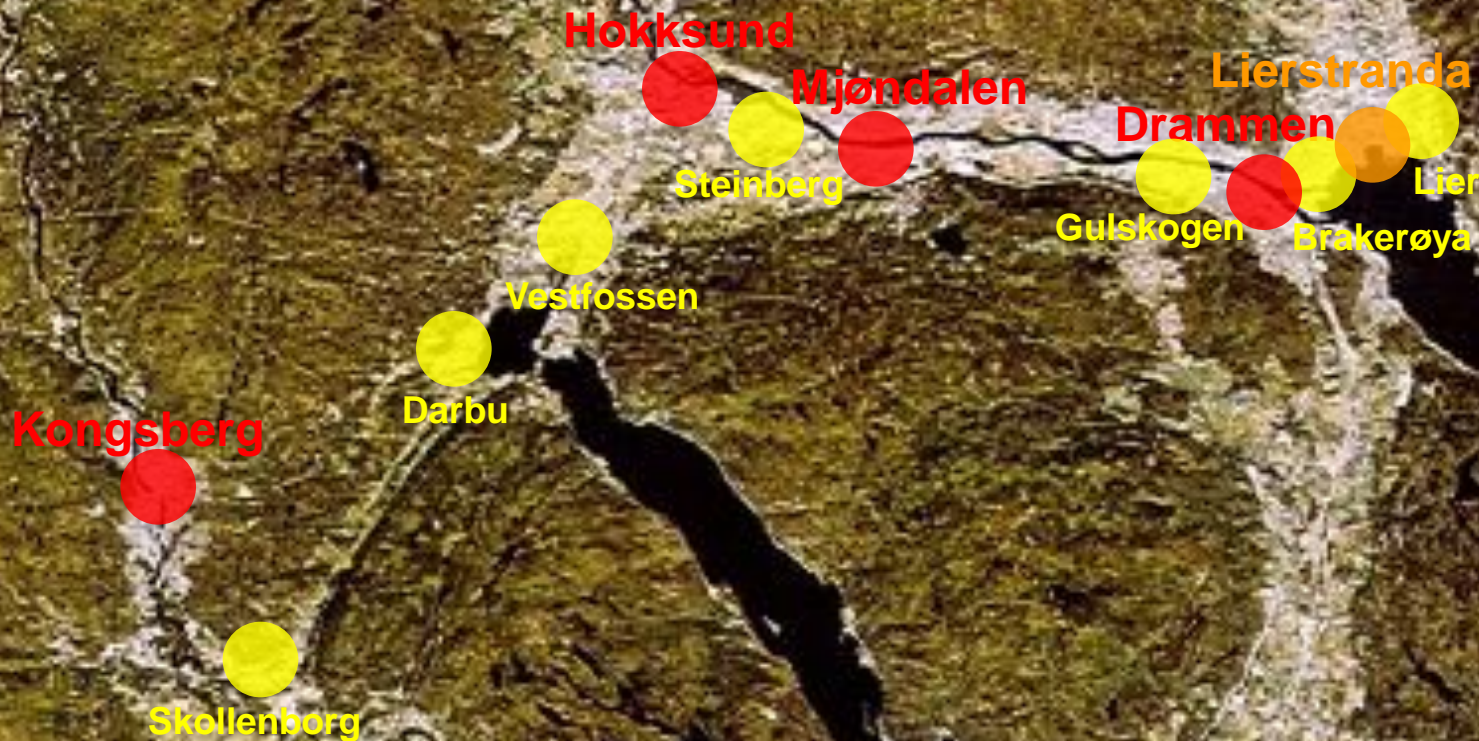
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Eksisterende og evt nye hovedknutepunkter langs jernbanen. (Lier bør utredes videre ifølge TØI).

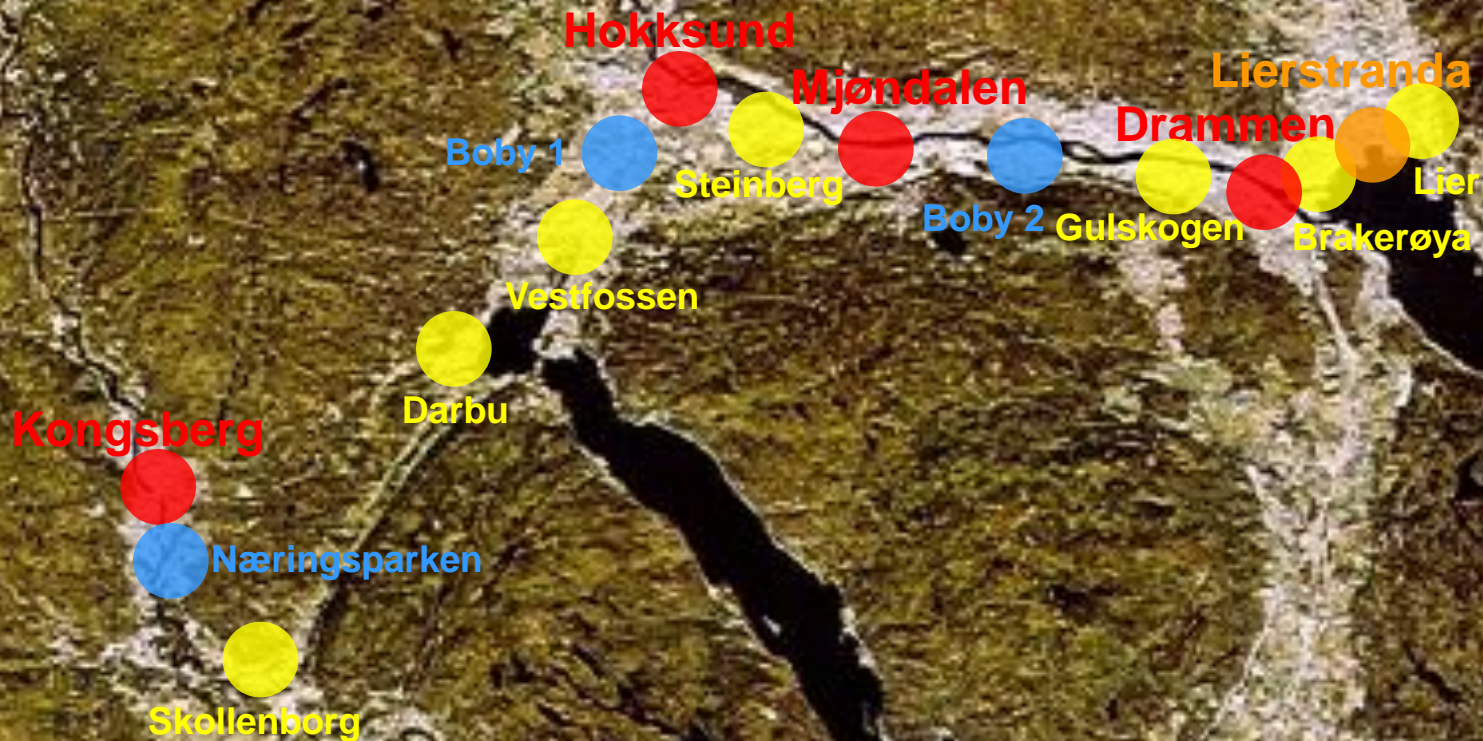
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Eksisterende sekundære knutepunkter langs jernbanen (utvikling av disse vil gi lavere måloppnåelse ifølge TØI)

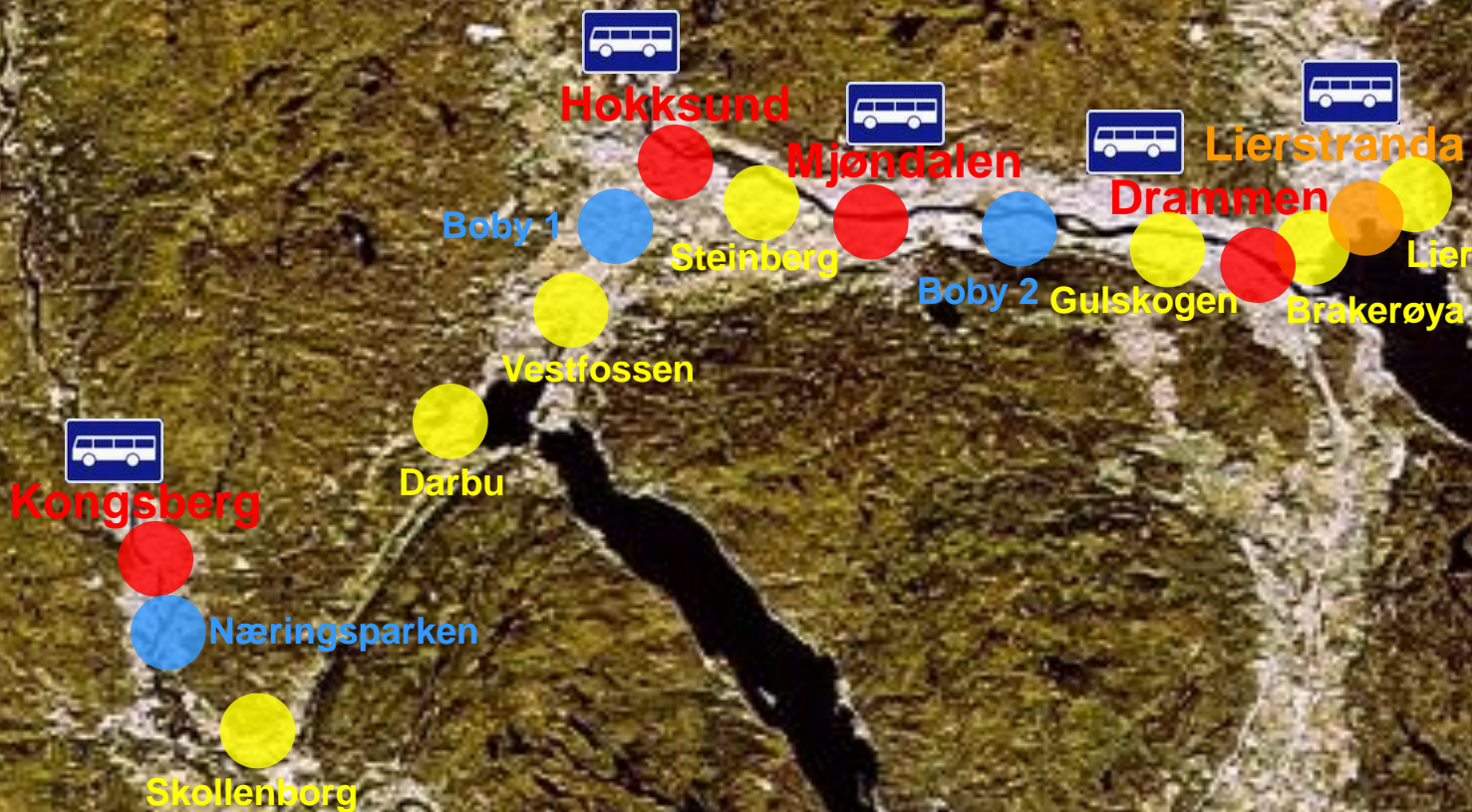
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Eksisterende og evt nye sekundære knutepunkter langs jernbanen (utvikling av disse vil gi lavere måloppnåelse ifølge TØI)

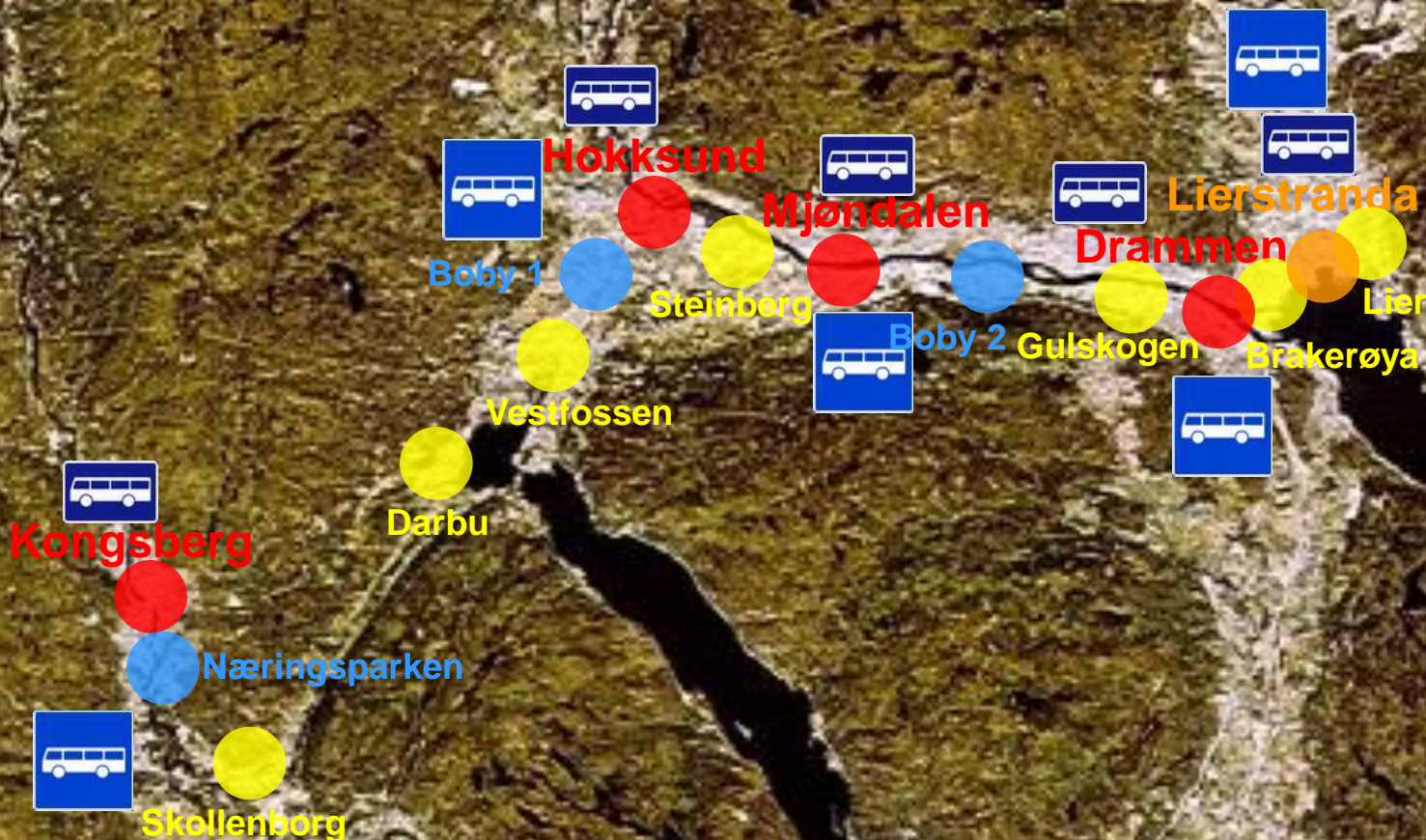
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Det lokale kollektivtilbudet fra tyngre boligkonsentrasjoner bør rettes inn mot nærmeste regionale knutepunkt, og forbedres (min 4 ganger pr time i 2025, betydelig mer i 2050)

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Kollektivtilbudet på hovedstrengen mellom de regionale knutepunktene bør forbedres, (min 4 avganger pr time i 2025, betydelig mer i 2050 - da også 4 avganger med tog)

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Det bør etableres effektive, attraktive og trygge sykkelmuligheter mellom de regionale knutepunktene

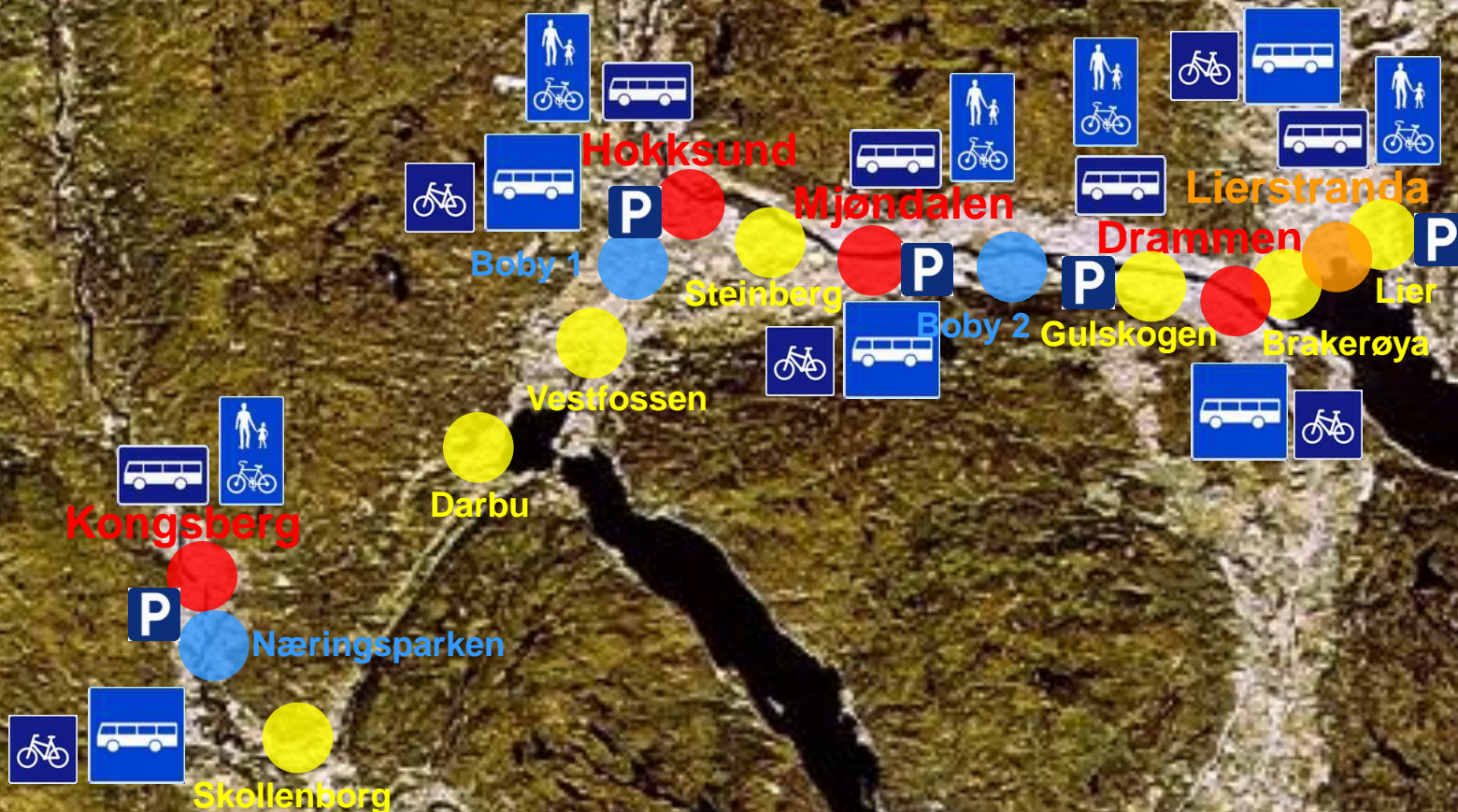
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Det bør etableres effektive, attraktive og trygge gang- og sykkelanlegg mellom boligområdene og de regionale knutepunktene

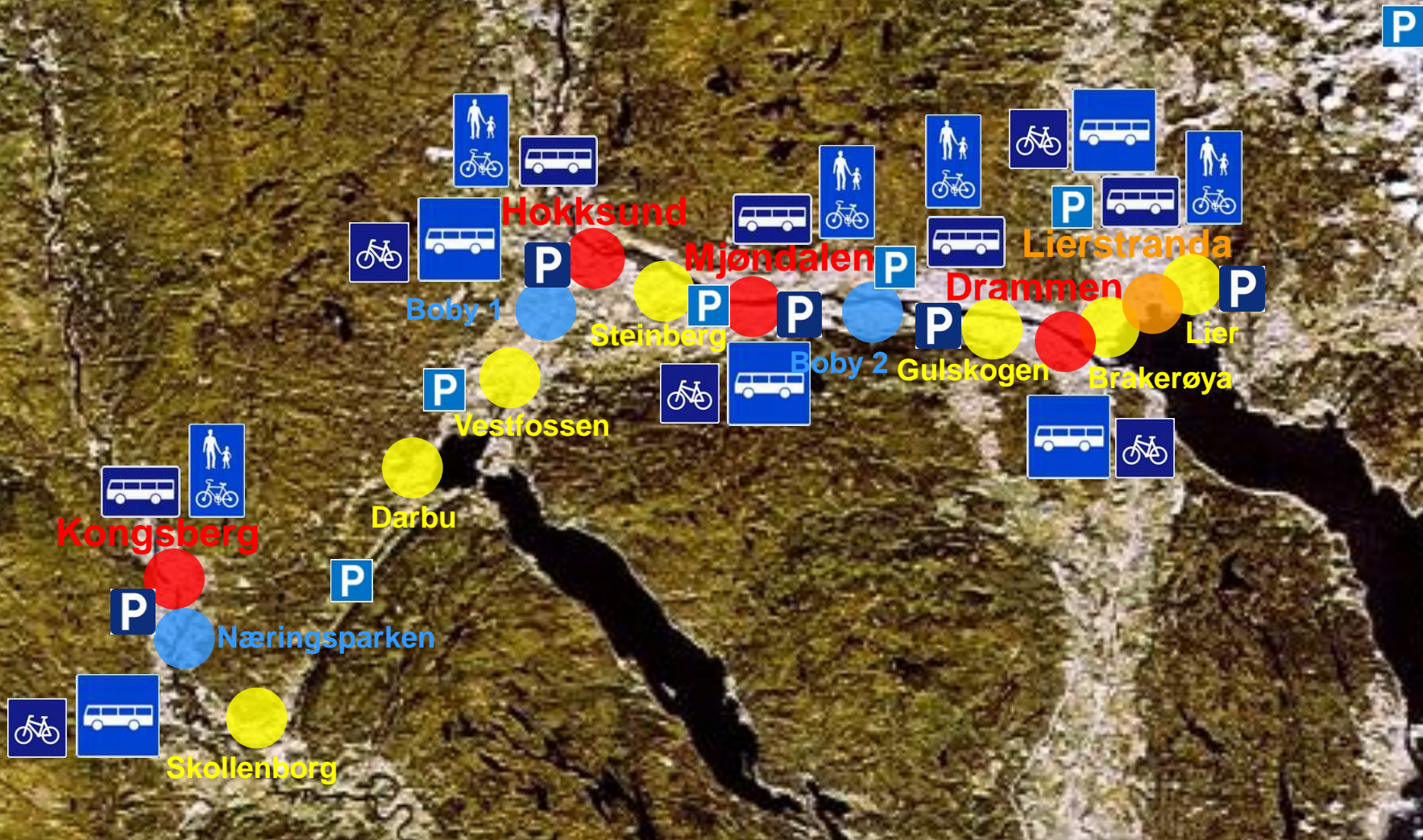
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Bør det etableres bedre park-and-ride anlegg for pendlere mot Oslo / ut av regionen?

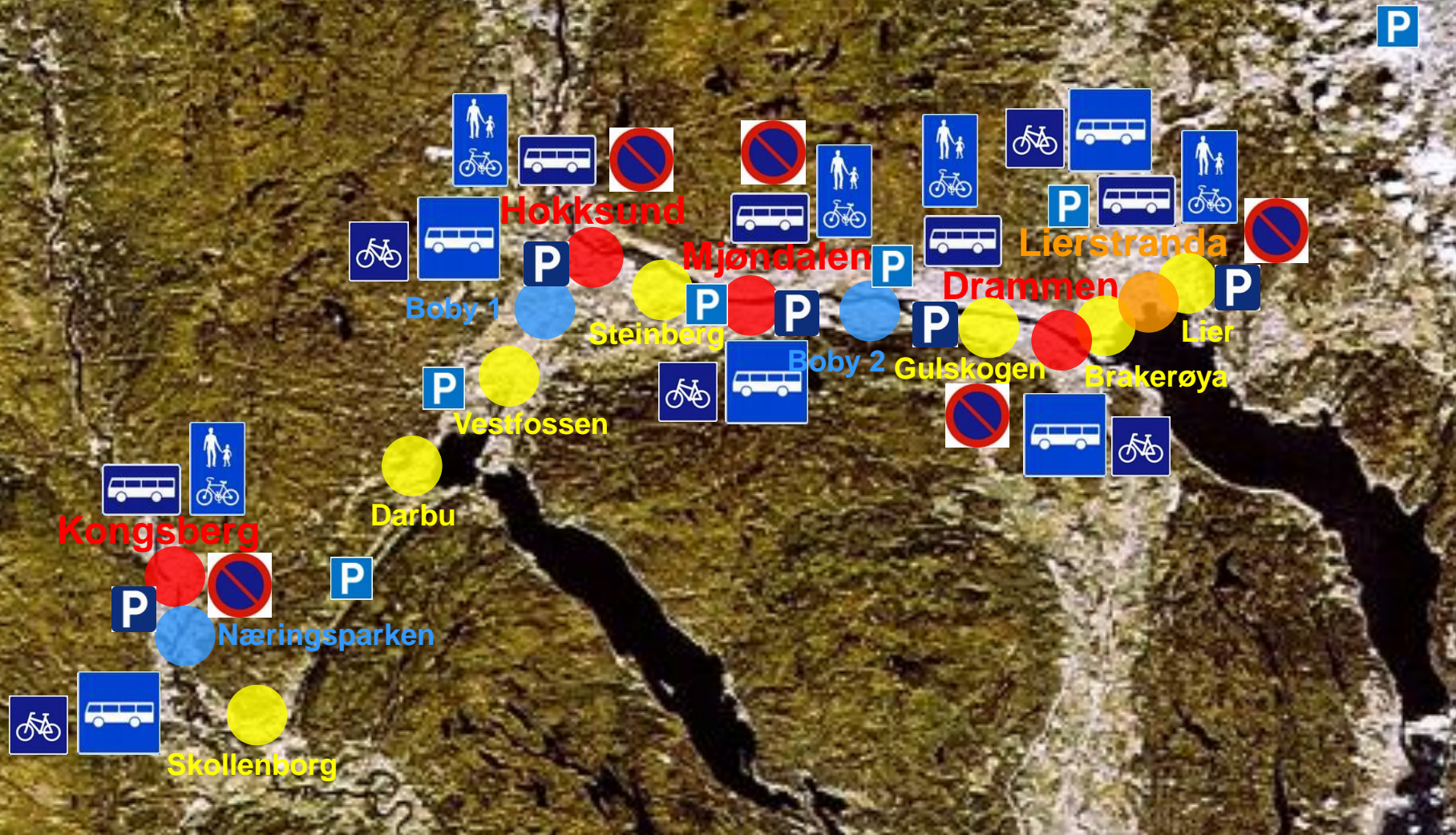
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Bør det etableres bedre park-and-ride anlegg ved større buss-knutepunkt?

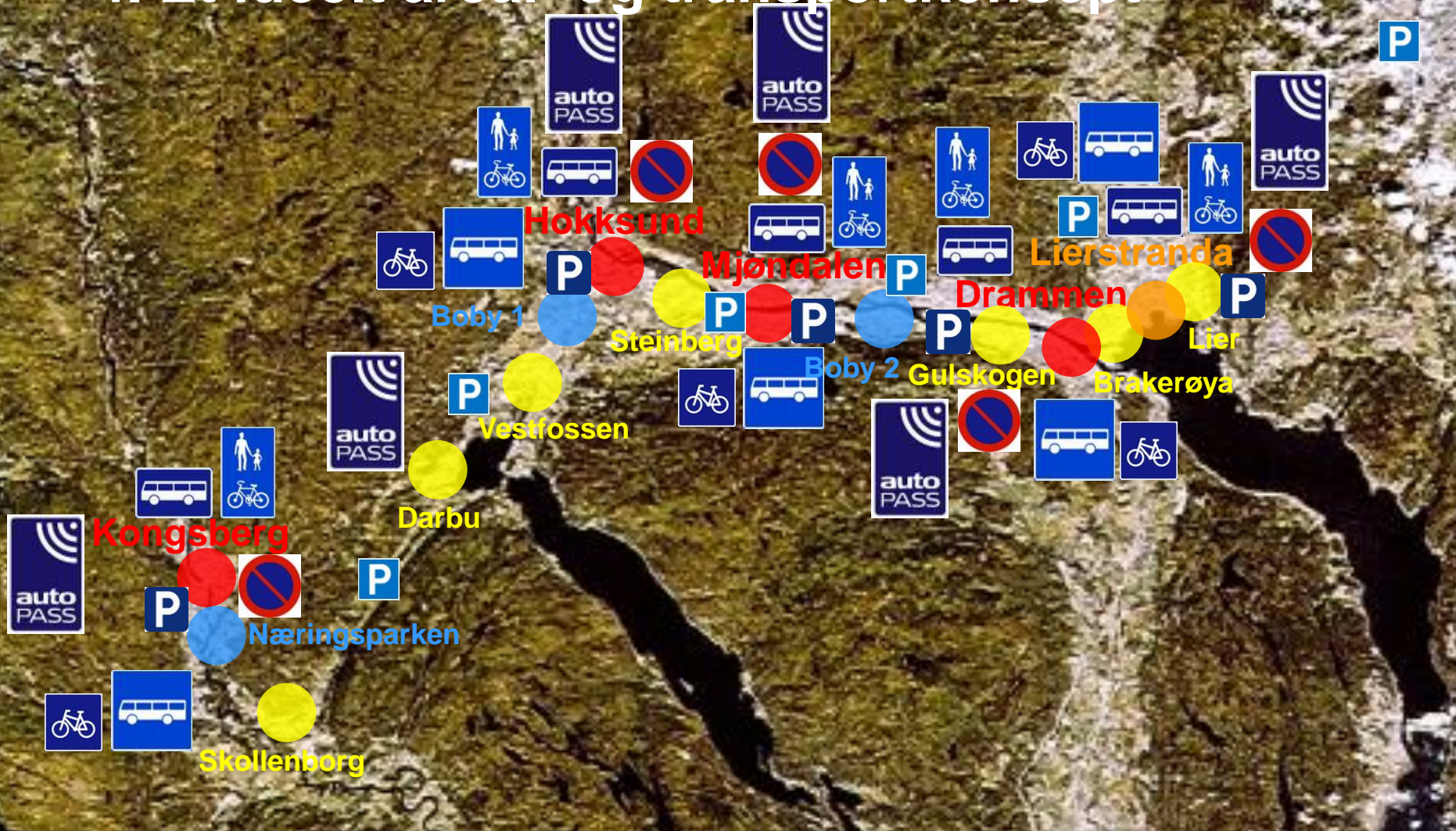
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Restriktive virkemidler mot biltrafikken bør iverksettes, i første omgang ved å redusere parkeringstilgangen og avgiftsbelegge parkering

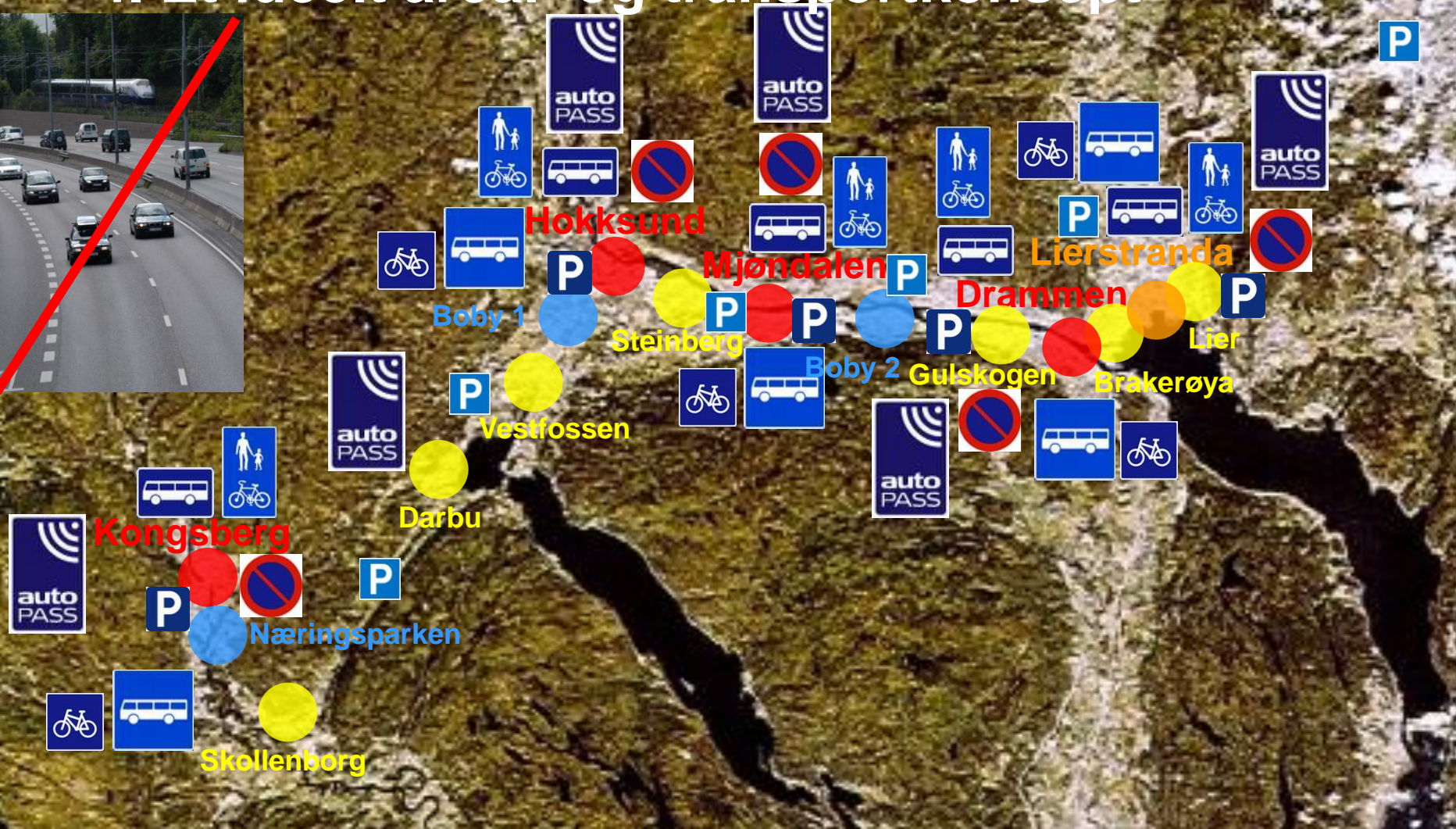
4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Vegprising bør vurderes

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Man bør ikke bygge ny veikapasitet på grunn av kapasitetsproblemer, i stedet bør man søke å begrense trafikkpresset ved hjelp av virkemidlene beskrevet over

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Fortetting og ”riktig” lokalisering:

- Gir mindre biltrafikk enn spredning og ”feil” lokalisering fordi:
  - Reisene vil være gjennomsnittlig **kortere**
  - Flere av de korte reisene kan være **gang- eller sykkelreiser**
  - Flere av de lange reisene kan foregå **kollektivt**
  - De gjenværende **bilreisene blir kortere**

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Også viktig:

- Klimavennlig / energibesparende **bebyggelsesstruktur** (bygging, drift)
- **Bykvaliteter** på mikronivå (funksjonelt, trivelig, "liveable")
- Områder der vi ønsker at folk skal oppholde seg (boligområder, sentrum etc.) må planlegges og utvikles **for folk**, ikke biler

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Muligheter og fordeler:

- Mindre biltrafikk og klimagassutslipp
- Folk, liv og investeringer i sentrumsområdene; mer attraktivt, livskraftig og interessant tettsted og sentrum
- Mer variert boligstruktur (nå 89 % eneboliger og småhus)
- Bedre konkurransekraft mtp. innbyggere og næringsetableringer (ikke alle enige i det)
- Bevaring av overordnet grønnstruktur
- Mindre kø på veinettet, fremkommelighet for næringslivets transporter
- Bedre rustet for en lavenergi framtid

4. Et ideelt areal- og transportkonsept

Muligheter og fordeler:

- Reduserte klimagassutslipp fra bygging og drift av bygg og andre strukturer
- Bevaring av biologisk mangfold
- Mindre lokale plager etc. på grunn av biltrafikk (støy, fare, lokal forurensing...)
- Bedre tilgjengelighet for folk uten bil
- Bedre helse

5. Dagens situasjon og planer

Fortettingsutfordringer – dagens situasjon:

- Dagens arealstruktur innebærer at store deler av boliger, handel, service og arbeidsplasser er **lokalisert utenfor reell kollektivavstand og reell gang- og sykkelavstand** til kollektivknutepunktet / senteret
- Dette, sammen med **transportsystemet**, bidrar til høy bilandel.

Tabell 17: Transportmiddelfordeling, alle reiser, i Drammensområdet (Drammen, Nedre Eiker, Lier) (Meland 2007).

Transportmiddel	Andel
Til fots	19 %
Sykkel	3 %
Bilfører	58 %
Bilpassasjer	11 %
Kollektivtransport	8 % ⁴⁴

5. Dagens situasjon og planer

Fortettingsutfordringer – dagens planer:

- Kommunene planlegger bygging av nye **boliger** utenfor de anbefalte sonene, og ofte som småhusbebyggelse (?)
- Det planlegges utviding av eksisterende **kjøpesentra** utenfor anbefalte sone (og tilrettelagt for bilbruk)
- I kommuneplanene ser det ut til at **næring / arbeidsplasser** i stor grad planlegges etablert utenfor de anbefalte sonene
- Dette vil til sammen bidra til **mer biltrafikk** og svekke sentrumsområder

6. Noen sentrale utfordringer

TØI om utvikling i Lier:

- Lier skiller seg fra de andre kommunene på flere måter. Arealutviklingen her er **mer spredt** enn i de andre kommunene, og man kan ikke si at arealstrukturen forholder seg til noe regionalt kollektivknutepunkt.
- Bosatte i Lier **pendler** i noen grad til Drammen, men i større grad østover mot Asker, Bærum og Oslo.
- Hvilken utvikling av Lier som kan bidra til å oppfylle målsettingene for Buskerudbyen krever en **grundigere vurdering**, og vi har ikke hatt mulighet til å gjennomføre en slik analyse i dette arbeidet.

6. Noen sentrale utfordringer

Kommuneplaner ikke i tråd med det ideelle konseptet:

- Framtidig utvikling bør skje i de **regionale** knutepunktene
- Ny areal- og besøksintensiv handel, service og næring anbefales lokalisert innenfor en radius på **300 m** fra stasjonen, boliger innenfor en radius på primært **500 m** og maksimalt **1 km**.
- Gjennomgangen av kommunenes planer viste at disse planene **ikke samsvarer** med det ideelle konseptet.
- Ved avvik fra idealkonseptet mht arealbruk må **restriktive** virkemidler for bilbruk økes i omfang / styrke.
- Ved utvikling av flere knutepunkter enn de 5 hovedknutepunktene vil måloppnåelsen trolig bli vesentlig **redusert**.

6. Noen sentrale utfordringer

Fortettingsutfordringer:

- Er det **plass** til alt i de angitte sonene?
- **Vekst** på 30000 innbyggere til 2025 og 100000 til 2050
- **Husk**: arbeidsplasser, boliger, sosial og fysisk infrastruktur...
- Eller – hva slags tettsteder vil man da få? Hvilke **konflikter** kan oppstå?
- Hva må man **ofre** om man går denne veien?
Jordbruksarealer, kulturminner, vernede bygninger...?
- Hva kan man **vinne**? Hva kan man få som man ikke har nå?

6. Noen sentrale utfordringer

Transportutfordringer:

- Innføring av **bilrestriktive** virkemidler. Hva, hvordan? Parkeringsrestriksjoner, vegprising? Må utredes videre.
- Hvordan i praksis styrke **kollektivtransporten**? Flere muligheter for kollektivkonsept eksisterer. Må utredes videre.
- **Finansiering** av kollektivtransporten og infrastruktur.
- Hvordan sikre **rask framføring** av kollektivtransporten i vegnettet?
- Hvordan **endre reisevaner** i eksisterende næringsområder, f eks i Kongsberg næringspark (60% bilandel)?

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hva er konsekvensene, i forhold til målsettingene skissert for Buskerudbyen, av å fortsette en areal- og transportutvikling i tråd med **dagens** trender og planer?
  - Trafikkinfarkt, økte klimagassutslipp, svekket konkurransekraft, næringslivet uten framkommelighet, minimalt med penger til å gjøre noe med situasjonen? Konflikter og innsigelser til lokalt planarbeid.

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hva er konsekvensene, i forhold til målsettingene skissert for Buskerudbyen, av å fortsette en areal- og transportutvikling i tråd med **dagens** trender og planer?
  - Trafikkinfarkt, økte klimagassutslipp, svekket konkurransekraft, næringslivet uten framkommelighet, minimalt med penger til å gjøre noe med situasjonen? Konflikter og innsigelser til lokalt planarbeid.
- Hva er konsekvensene, i forhold til målsettingene skissert for Buskerudbyen, av at det **ideelle** areal- og transportkonseptet følges?
  - Vi vil kunne nå målene våre, men vi må radikalt legge om kursen. Vi må revidere våre strategier. Klarer vi å modnes så raskt?

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hvilke utfordringer og muligheter gir sterk **konsentrasjon** av fremtidig utvikling?
  - Restrukturering av bestående strukturer (Trondheim), mer kirurgisk presisjon på nye etableringer, og samtidig i regionen.

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hvilke utfordringer og muligheter gir sterk **konsentrasjon** av fremtidig utvikling?
  - Restrukturering av bestående strukturer (Trondheim), mer kirurgisk presisjon på nye etableringer, og samtidig i regionen.
- Hvordan kan man redusere biltrafikken generert i **eksisterende** areal- og transportstruktur?
  - Mobilitetsplanlegging m.m., pisk og gulrot som nevnt over.

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hvilke utfordringer og muligheter gir sterk **konsentrasjon** av fremtidig utvikling?
  - Restrukturering av bestående strukturer (Trondheim), mer kirurgisk presisjon på nye etableringer, og samtidig i regionen.
- Hvordan kan man redusere biltrafikken generert i **eksisterende** areal- og transportstruktur?
  - Mobilitetsplanlegging m.m., pisk og gulrot som nevnt over.
- Hvor bør forskjellige typer næringsutvikling **lokaliseres** for å maksimere regionens attraktivitet for ny næringslokalisering og samtidig minimere nyskapt trafikk?
  - ABC-tenkning, bør utredes snarest. Felles regional strategi. Det hjelper lite om en kommune følger strategiene og ikke de andre.

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hvordan bør den regionale og den lokale kollektivtrafikken **videreutvikles** for å oppnå målsettingene diskutert her?
  - Må utredes videre, TØI har gitt oss et bedre grunnlag for det.

7. Innspill til videre utrednings- og planarbeid

TØIs syv hovedproblemstillinger:

- Hvordan bør den regionale og den lokale kollektivtrafikken **videreutvikles** for å oppnå målsettingene diskutert her?
  - Må utredes videre, TØI har gitt oss et bedre grunnlag for det.
- Hvordan bidra til **reduisert gods- og næringstransport** på veinettet?
  - Må utredes videre, ref KVU og Buskerudbyen. Buskerudbyen har blitt lagt merke til av statsetatene. Ville de ha prioritert oss om vi ikke samarbeidet?

Oppsummering / avsluttende kommentarer:

- TØI har **svart på oppgaven** ut fra de mål vi gav dem. De har levert et faglig stykke arbeid, uten syensing.

Oppsummering / avsluttende kommentarer:

- TØI har **svart på oppgaven** ut fra de mål vi gav dem. De har levert et faglig stykke arbeid, uten syensing.
- TØI har illustrert at vi må **endre** våre bestående strategier. Ny kurs behøves!

Oppsummering / avsluttende kommentarer:

- TØI har **svart på oppgaven** ut fra de mål vi gav dem. De har levert et faglig stykke arbeid, uten syensing.
- TØI har illustrert at vi må **endre** våre bestående strategier. Ny kurs behøves!
- TØI har gitt oss et **faglig fundament** når vi skal utvikle felles plan. TØIs oppgave har vært avgrenset. Svaret ligger et sted mellom det idealkonseptet og dagens realitet.

Oppsummering / avsluttende kommentarer:

- TØI har **svart på oppgaven** ut fra de mål vi gav dem. De har levert et faglig stykke arbeid, uten syensing.
- TØI har illustrert at vi må **endre** våre bestående strategier. Ny kurs behøves!
- TØI har gitt oss et **faglig fundament** når vi skal utvikle felles plan. TØIs oppgave har vært avgrenset. Svaret ligger et sted mellom det idealkonseptet og dagens realitet.
- **Viktigst:** Mener vi at vi vil være et byområde av nasjonal interesse i **klimasammenheng**?
  - Tror vi at det er **nødvendig** for å være konkurransedyktig? Mener vi det virkelig?
  - Klarer vi å overbevise **omgivelsene** om at vi mener det?